

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 46 * 1984 * LAPKRIČIO - NOVEMBER 15 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ŽMOGAUS TEISIŲ GRUPĖ LENKIJOJE

Keturiolika lenkų, jų tarpe 4 žinomiausi Lenkijos intelektualai disidentai pranešė, kad įsteigė Varšuvos Žmogaus Teisių Grupę, reaguodami į pagrobimą, nukankinimą ir nužudymą kunigo Jerzy Popiełusko.

Grupė, vadinama Piliečių Antismurto Komitetu, informuos apie policijos brutalumus ir suteiks teisinius patarimus persekiojamiems. Tokios pat grupės suformuotos Krokuvoje ir Vroclave (Wrocław, seniau vadinamame Breslau).

Kaip žinoma, vyriausybė apkaltino 3 saugumiečius kun. Popiełusko nužudymu, kuris savo pamoksluose buvo gynęs Solidarnosc unijos teisėtumą. Žudikai pašalinti iš komunistų partijos ir bus teisiami.

Daugelis mano, kad kraštutiniųjų "stalinistų" grupuotė bandė šiuo kunigo nužudymu sukelti neramumus ir sukompromituoti Jaruzelskį, kuris, anot aršiųjų, yra dar per švelnus ir veda dialogus su katalikų Bažnyčia vadais. Kai kam Kremlius vis dar maloniai jaudina uosles...

KANADOS KVIEČIAI ETIOPIJON

Kanados kviečiai pasiekia Etiopijos badaujančius Britų Karališkosios Aviacijos pagalba. Per savaitę laiko pergabenta apie 295 tonos kviečių į labiausiai nuosausrų nukentėjusią Etiopijos dalį. Kanada išpareigojo prisidėti pagalba 25 mil. dolerių vertės.

Britų lakūnai yra ypatinai pasiryžę pagelbėti nes, anot vieno jų žymaus piloto Tim Smith'Yra nepastatai puiku matyti, kad žmonės gauna maisto! Vos tik spėjai atgabenti - jis tuojau sunaudojamas... Ties skridimai - tai nėra tik manevrai, tai realybė". Šalia maisto, gabenama ir sunkvežimiai, mašinų dalys ir antklodės.

Sovietai tikrumoje nėra patenkinti, kad Etiopija susilaukė tiek dėmesio ir pagalbos iš Vakarų/nors pirmoje eilėje Sovietai turėjo gelbėti Etiopiją nuo bado, tačiau ir jų lėktuvai gabena badaujančioms kviečius. Juos jie gauna pigiai nupirkti Kanadoje. Jeigu ne pasaulio dėmesys - kažin kiek Sovietai stengtųsi ir ar pajęgtų gelbėti nuo bado mirties ir ligų etiopiečius. Negalėjo jie to padaryti/ir nenorėjo/gelbėti milijonų badu mirstančių ukrainiečių žemdirbių, atėmę iš jų žemę ir net sėklas, esant normalioms gamtos sąlygoms. Vardan "lygybės".

Latvių jaunimas eisenoje Kanadoje

RUOŠIAMASI KANADOS MINISTERIŲ KONFERENCIJAI

Lapkričio 13 d., naujasis Kanados min. p-kas Brian Mulroney aptarė su kitų provincijų min. p-kais platus masto konferencijos ekonomijos klausimais 1985-ųjų metų pradžioje planą.

Finansų min. Michael VWilson'ui pranešus numatytas taupymo priemones, sumažinant federalinį biudžetą \$3.5 bilijonais ir padidinant pajamas \$700 mil., B. Mulroney nori visų premjerų kooperacijos ir aptarimų. Jis numato susitikti su provincijų premjerais 5 kartus ateinančių 6 mėnesių laikotarpyje. Keturi kartus bus svarstomos ekonominės problemos ir vieną kartą abiųvių teisės Kanados konstitucijoje.

Biudžeto apkarpyimo pasiūlymai priimti kol kas teigiamai, nes jau eilę metų buvusioji Kanados liberalų vyriausybė, raginama tai padaryti atidėliojo ir delsė. Biudžeto apkarpymui pritarė net ir Quebec'o premjeras R. Levesque.

Septyni iš 10-ties provincijų premjerų yra konservatoriai.

MIRĖ VINCAS KAZOKAS

Spalio 23 d. staiga mirė gyvenęs Australijoje, Bankstown nuo kraujo išsiliejimo smegenyse ilgametis "Mūsų Pastogės" redaktorius, poetas Vincas Kazokas. Reiškėsi ir visuomeniame gyvenime. Eilėraščius ir straipsnius spausdino periodinėje spaudoje, Lietuvių Poezijos Antologijoje. Išleido eilėraščių knygą Sapnų Pėdomis. Yra atlikęs eilę vertimų - A. Koestlerio "Nulis ir Begalybė", A. Gide "Sūnus Palaidūnas" ir kt. smulkesnių. Jo eilėraščių forma paprasta ir traidinė.

Gimė 1919 m. sausio 15 d. Mėčiūnų km., Kapčiamiesčio vls., Seinų apskr.

KUN. FR. R. SKĖRIUI
65 m. AMŽIAUS

Lietuvių evangelikų kunigas F.R. Skėrys mokytojau-

PRANEŠA ALTA:

44-TAME AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIME

Čikagoje, spalio 26 d. įvykęs 44-tas Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas ir jubiliejinis dešimtas Amerikos Lietuvių Kongresas spalio 27-28 d. praėjo su ypatingu pasisekimu. Dalyvių iš svarbiuosius posėdžius buvo susirinkę virš 300.

Dievs, svētī Latviju 1918-1984

LATVIAI MINI SAVO VALSTYBĖS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO 66 METŲ ŠVENTĘ LAPKRIČIO 18 DIENĄ, SVEIKINDAMI, PRISIMENAME IR MĖS.

Latvių merginos džiaugiasi vasara laisvuose Vakaruose

Latviai protestuoja prieš Sovietų okupaciją per Dainų Šventę Europoje

ja VASARIO 16 GIMNAZIJOSJE nuo 1955 m. Dėsto vokiečių kalbą, matematiką ir tikybą. Dirba visuomeninį darbą Lietuvių Bendruomenėje, rūpinasi Gimnazijos finansiniais ir ūkiniais reikalais.

Gimęs 1919 m. liepos 2 d., Klaipėdos krašte, Pagėgių apskr. Kalėnų kaime. Buvo skautas ir šaulys. Mokytojavo Tilžės apskr. iki naciai kaip lietuvį, buvo jį ištrėmė 1943 m. į Tiuringiją.

1974 m. pašventintas evangelikų diakonu, o 1977 m. - kunigu.

Pedagogas kun. Fr. R. Skėrys ir toliau nuodėdžiai dirba jaunimui.

Suvažiavimas ir kongresas vyko Quality Inn. Suvažiavimą atidarė pirm. dr. K. Šidlauskas, pasveikindamas gausiai susirinkusius dalyvius. Atsistojimu pagerbti mirusieji Alto darbuotojai.

Jautrią, patriotinę invokaciją sukalbėjo kun. dr. Ign. Urbonas. Suvažiavimą pravesti buvo pakviesti Alto vicepirmininkai. Į sekretoriatą: Al. Domanskis, St. Mankus ir agr. Ign. Andrašius. Mandatų komisijon išrinkti: I. Blinstrubienė, M. Barienė, Ant. Norus. Rezoliucijų Komisija: inž. V. Naudžius, T. Blinsturbas, J. Talandis. dr. V. Šimaitis, A. Devenienė-Grigaitienė, Alg. Pautienis, V. Jokubaitis, K. Oželis. Ta pati komisija dirbo ir Amerikos Lietuvių Kongrese.

Suvažiavime naujai išrinkta valdyba: vinebalsiai išrinktas pirmininku Teodoras BLINSTRUBAS. pavaduotoju dr. Jonas VALAITIS, vicep-kai: Stanley Balzekas, Jr., Povilas Dargis, dr. Leonas Kriaučiūnas, inž. Viktoras Naudžius, dr. Vladas Šimaitis, Jonas Talandis; sekretorius inž. Grožvydas Lazauskas, protokolų sekretorius adv. Aleksandras Domanskis; išdinininkas - Mykolas Pranevičius, finansų sekretorius Petras Bučas. Nariai: Daina Danilevičiūtė - Dumbrienė, dr. Vytautas Dargis, Stasys Dubauskas, Vanda Gasparienė, inž. Kazys Oželis, Ramunė Tričytė. Atstovas Washington'e prof. dr. Jonas Genys. Informacijų direktorius kun. dr. Jonas Prunskis. Reikalų vedėja Irena Blinstrubienė

Suvažiavimui užsibaigus naujoji valdyba buvo sušaukta pirmajam posėdžiui.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00

Rėmėjo – \$25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

IŠ LIETUVOS POGRINDŽIO SPAUDOS: L.K.B. Kronika Nr. 63

PAŠALINTA GABI MOKINĖ

● R o k i š k i s. 1983 m. gruodžio mėnesį Rokiškio Kultūros mokyklos dėstytoja VAIČIŪNIENĖ, išsikvietusi savo auklėtinę tikinčią mokinę Jolantą JURGELEVIČIŪTĘ, aiškino jai, kad kultūros darbas nesuderinamas su religija ir bažnyčios lankymu. 1984 m. sausio 4 d. J. JURGELEVIČIŪTĖ buvo iškvietė į mokyklos direktorės kabinetą, kur pasikalbėti su ja laukė nepažįstamas vyriškis. Iš klausinėjęs Jolantą apie mokslą, jos šeimą ir sužinojęs, kad mokinė tikinti, lanko bažnyčią ir todėl nestoja į komjaunimą, vyriškis siūlėsi su ja panašia tema pasikalbėti kiekvieną dieną. Jolanta nesutiko, sakydama, jog nėra reikalo tuš-čiai kalbėti. J. JURGELEVIČIŪTEI konkrečiai pareikalavus nepažįstamąjį prisistatyti ir paaiškinti, koku tikslu jis ja rūpinasi, bei pareiškus, kad neprisistatėsi atsakau toliau kalbėti, nepažįstamasis bandė aiškinti, kad Jolanta kalba ne savo žodžiais, o kažkieno primokyta, kol pagaliau patylėjęs prisistatė esąs atstovas iš komjaunimo. Į tolimesnius svečio aiškinimus ir patarimus J. JURGELEVIČIŪTĖ neatsakinėjo.

Vasario mėnesį su J. JURGELEVIČIŪTE tikėjimo klausimų kalbėjo mokyklos direktorė. Ji aiškino, kad Jolanta yra labai gabi, bet tikėjimo atžvilgiu klysta, todėl visi jie nori jai padėti. "Ne aš, direktore, klystu, bet jūs nuklydot. Ir apskritai, esu pilnametė, todėl pilnai atsakau už save. O už norą padėti, ačiū, bet man jūsų pagalbos nereikia", paaiškino direktorėi Jolanta JURGELEVIČIŪTĖ.

Į mokyklą pasikalbėti su direktore dėl dukters buvo atvažiavę Jolantos tėvai. Direktorė, patvirtinusi tėvams, kad jų dukra gabi, gerai mokosi, todėl mokykla ir stipendiją jai padidinusi, pradėjo tėvams priekaištauti, kad jie patys klysta, todėl ir dukra blogai išauklėta, mat, direktorės žodžiais, "priminus tikėjimą, Jolanta pasiūliausia kaip ežys, o kultūros darbas – ateistinis darbas".

Kovo 4 d. visiems Kultūros mokyklos mokiniams buvo griežčiausiai įsakyta nevažiuoti į namus. (Tą dieną visoje Lietuvos bažnyčiose buvo minimas šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejus – red. past.) Kovo 5 d. J. JURGELEVIČIŪTĖ išsikvietė mokyklos direktorės pavaduotoją, SINKEVIČIENĖ ir liepė rašyti pasiūlyškinimą, kodėl ji nepaklausė ir kovo 4 d. išvažiavo į namus, nedalyvavo koncerte. Jolantai paaiškinus, jog pristigo pinigų, pavaduotoja neištvėrė: "Tu važiavai į bažnyčią", – kalbėjo ji. Po to sekė ateistinis auklėjimas, kurio metu J. JURGELEVIČIŪTĖ tylėjo. Tą patį vakarą mokyklos direktorė, išsikvietusi J. JURGELEVIČIŪTĘ, pareiškė, kad nuo kovo 6 d. ji yra pašalinama iš Rokiškio Kultūros mokyklos.

● K a p s u k a s. 1984 m. vasario 2 d. į Kapsuko prokuratūrą buvo iškvietė Kapsuko Kultūros mokyklos mokinė Lina MERČAITYTĖ, gyvenanti Alyvų la. Prokuroro pavaduotojas klausinėjo, ar sausio 28 d. milicijos pareigūnai išlaužė duris, pas ką buvo raktas, ar tikrai ji buvo vonios kambaryje, kai milicininkai beldėsi, ir ar tikrai jie veržėsi į vonios kambarį?

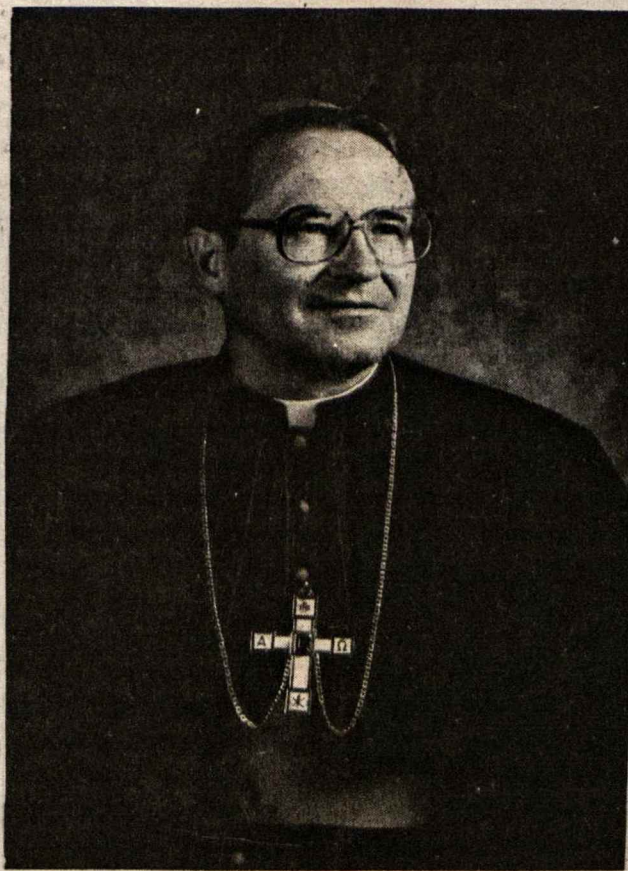
1984 m. vasario 7 d. pagal tuos pačius klausimus buvo apklausta Kultūros mokyklos mokinė Jolanta KALVAITYTĖ. Kultūros mokyklos direktorių JONUŠKA, motyvuodamas, kad buto šeimininkė Genovaitė NAVICKAITĖ per ją ir gali jas įtraukti į "kontrabandą", pareikalavo, kad abi mergaitės kuo skubiau išsiregistruotų iš Alyvų la ir pereitų gyventi į moksleivių bendrabutį.

I. MERČAITYTĖS motina Genė MERČAITIENĖ, atvykusi į Kultūros mokyklą pasiteirauti, dėl kokių priežasčių jos dukra verčiama išsiregistruoti, mokyklos direktoriui JONUŠKAI paaiškino, kad Linai mokytis jos gyvenamoje vietoje niekas netrukdo ir ji nesutinkanti leisti dukrą persikelti gyventi į bendrabutį.

● 1984 m. kovo 20 d. pensininko Liudo DAMBRAUSKO bute Vilniuje, jo žmonos bute Kaune ir sodo namelyje buvo padaryta krata. Kratos metu čekistai paėmė I. DAMBRAUSKO rašytus atsiminimus iš kalėjimo bei priverčiamųjų darbų stovyklos gyvenimo. (I. DAMBRAUSKAS Stalino valdymo laikotarpiu buvo nuteistas mirties bausme, kuri vėliau buvo pakeista kalėjimu). Pastaruoju metu kaltinimas suformuluotas pagal BK 68 str., t.y., už antitarybinę veiklą ir agitaciją ir grasinama nubausti 7 metais kalėjimo. Iki šiol tardymai vykdavo kiekvieną dieną. Kadangi I. DAMBRAUSKO sveikata bloga, tai tardomoji priemonė nukelta vėlesniam laikui. Išvargintą nuolatinių tardymų bei grasinimų I. DAMBRAUSKĄ ištiko širdies infarktas, šiuo metu jis guli ligoninėje.

4 psl.

Vyskupo Žodis

Naujasis vyskupas Paulius A. Baltakis

Popiežius Jonas Paulius II savo inauguracijos dieną pareiškė, kad jo popiežiavimo programą yra nustatęs II Vatikano susirinkimas, ištikimai tai vykdo. Audienecijose, kelionėse ir enciklikose jis nuolat ir pabrėžtinai primena kiekvienos tautos specialią misiją Dievo plane, kiekvieno žmogaus asmeninę vertę ir didingumą bei religijos ir kultūros tamprų ryšį.

Kadangi žmogus nėra koks nors beveidis internacionalas, jis yra reikalingas, jo prigimčiai, jo būdai atitinkamos dvasinės, kultūrinės ir socialinės aplinkumos, kad galėtų vispusiškai išsiskleisti, išaugti pilnu žmogumi, naudingu savajam kraštui, Bažnyčiai ir visai žmonijai. Gyveną gimtajame krašte, normaliose sąlygose, žmonės tai gauna savaime. Kitokioje padėtyje yra išvietintas, svetimame krašte atsidūręs žmogus. Bažnyčia tai suprastama, visuomet stengėsi ateiti žmogui į pagalbą, o II Vatikano susirinkimas primygtinai iš vyskupų reikalauja, kad atskirų tautybių tikintieji, gyveną tame pačiame mieste ar valsybėje, būtų netik aptarnaujami jų gimtąja kalba, bet ir kad būtų gerbiami jų papročiai, tradicijos bei sudaromos sąlygos pioselėti jų savitą kultūrą. Tautinės parapijos turi būti ne vien religiniai, bet sykiu ir kultūriniai bei socialiniai centrai. Tačiau teorija ir praktika dažnai yra du skirtingi dalykai. Kiekvienas vyskupas ir klebonas turi savo nuomonę, ir kartais labai aiškius Bažnyčios potvarkius savaip interpretuoja bei pritaiko.

Šv. Tėvas Jonas Paulius II, žinodamas su kokiais sunkumais kartais susiduria etninės bendruomenės, pertvarkė jų sielovadą, paskirdamas jom vyskupą, kad jie, rūpintys, kad II Vatikano susirinkimo nutarimai ir šioje srityje būtų įgyvendinti. Kad vyskupai atkreiptų į šį potvarkį reikiamą dėmesį, dar prieš viešai paskelbiant, kad tautinėi išeivijos bendruomenės sielovada yra paskirtas vyskupas, Vatikano nunciatūros specialiu raštu apie tai praneša visiems vyskupams, kurių diecezijose gyvena tos etninės grupės tikintieji.

Nors išeivijos etninė bendruomenė paskirti vyskupai neturi tiesioginės jurisdikcijos tautinių parapijų ir jose dirbančių kunigų atžvilgiu, tačiau, kaip liudija mūsų vyskupų Vincento Brizgio ir Antano Deksnio patirtis, nuširdžiai bendradarbiaujant su lietuvių bendruomenės organizacijom, galima joms pozityviai ir daug pagelbėti.

Mažėjant lietuvių kunigų skaičiui bei neturint natūralaus, emigraciniu būdu tautinio kraujo transfuzijos, mūsų lietuviškom parapijom patikėta misija kasmet darosi sunkiau atlikti. Išyla visa eilė naujų problemų, reikalaujančių centralizacijos, kooperacijos, persitvarkymų.

Kadangi pastoracija išeivijoje yra neatskiriama susijusi su visu mūsų gyvenimu, aš visų prašau nuširdžios kooperacijos ir maldų. Kada žmonės tarpusavyje sutaria ir vieningai ko nors kilnaus siekia, Dievas visuomet laimina jų pastangas.

Dėkodamas mūsų ilgamečiams ganytojams vyskupui Vincentui Brizgiui ir vyskupui Antanui Deksnui už visokeriopą pagalbą mano naujosios pareigos, bei Jums visiems, myli broliai, sesės lietuviai, už išreikštus linkėjimus, maldas bei dovanas "vyskupo fondui" konsekracijos proga, reiškiu viltį Jūs aplankyti artimoje ateityje.

Su geriausiais linkėjimais ir malda,
nuširdžiai Jūsų Kristuje,
Paulius A. Baltakis, O.F.M. Paulius Baltakis
Vyskupas lietuviams katalikams išeivijoje. 1984. IX. 24

● L e i p a l i n g i s (Lazdijų raj.). 1984 m. pradžioje eiliniam Robertui GRIGUI, atliekančiam karinę prievolę Kazachstane, Badam stoty, karininkai, dalyvaujant majorui MARČENKAI, majorui GORBALSKIUI, majorui KIMUI ir kitiems pareiškė, kad, jei ir toliau jis atsisakys priimti priesaiką, pagal Kazachijos BK jam gresia 5 m. laisvės atėmimo. Jaunuolis patvirtino savo apsisprendimą žodžiais: "Iš jūsų nieko geresnio ir nelaukiu", o raštiškame raporte politinio skyriaus viršininkui paaiškino, kad, būdamas kataliku, negalės prisiekti ištikimybės sistemai, paremtai ateistine ideologija. Pokalbio metu karininkai nuolat plūdosi necenzūriškais žodžiais, gąsdino jaunuolį sovietinio kalėjimo baisybėmis.

1984 m. gegužės mėnesį R. GRIGUI baigėsi privalo mos tarnybos laikas. Vienas iš aukštųjų karininkų, anksčiau besityčiojusių iš jo, atsisveikindamas pareiškė: "Lin-kiu gyvenime būti visada tokiu atkakliu, kaip ir dera žmogui ir vyrui. Norėčiau, kad ir mano sūnus būtų panašus į Tave".

TAUTOS KELIAS Nr 3

(Išeivijoje išleista knygelės pavidalu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės)

LABIAU BRANGINKIME SAVO GIMTĄJĄ KALBĄ

Ryškiausias tautos dvasios kūrinys yra gimtoji kalba. Ją įsigijome natūraliai, be jokių pastangų, tarsi motinos pienu įsigerdami. Todėl ją ir vadiname gimtąja kalba. Ji mums labai brangi, nes ja tariame pirmuosius žodžius, išreiškiame savo mintis, jausmus ir norus. Jos pagalba mąstome, kuriame, dainuojame. Gimtoji kalba mus jungia su tautiečiais išsisklaidžiusiais svetimuose kraštuose ir su protėviais, gyvenusiais amžių bėgyje. Ji įvalriais laisvais gyvenusius tautiečius taip suriša, kad jungtame esą viena tauta, turinti bendrą likimą, bendrus siekimus, bendrą kultūrą. Gimtąja kalba jaunajai kartai atskleidžiame savo tautos praeitį, papročius, tradicijas, dainas, literatūrą – žodžiu visas tautos sukurtas vertybes, siekimus ir norą gyventi kaip atskira tauta.

Gimtoji kalba yra daugiau nei priemonė bendrauti ir susižinoti. Ji yra tarsi prizmė savaip laužianti šviesos spindulius. Kiekviena kalba galima pasakyti viską, tačiau kiekviena kalba tai daro savitu būdu. Gyvojoje lietuvių kalboje yra tiek daug jai būdingų posakių, išsireikšimų, kuriuos išversti ir taip vaizdžiai, gyvai ir gražiai išsireikšti negalima kita kalba. Lietuvių liaudies dainos tiek subtiliai savitos, kad jose išreikštos minties, jausmo ir grožio neperteiks kita kalba. Gimtoji kalba suteikia skirtingą atspalvį liaudies kūrybai, grožinei literatūrai, net ir mokslui.

Garsusis vokiečių filosofas Imanuelis Kantas pripažino lietuvių kalbai didelę jos vertę mokslui (Logos Kaunas 1924 m., IV, p. 97). Jis rašė, kad lietuvių tauta turi išlikti dėl savo kalbos, kuri daug filosofijos ir istorijos mįslių įspėja. Didysis prancūzų kalbininkas A. Meillet rašė: "Tas, kuris nori žinoti, kaip kalbėjo mūsų praeiteliai turi atvažiuoti pasiklausyti kaip kalba lietuvis valstietis" (Vytautas Vitkauskas, "Liaudies kalbos grožis", 1981 m., p. 3).

Tautą į kalbą sukuria savo dvasios turtas, kaip į kokią klėtį, – yra pasakęs kalbininkas Juozas Balčikonis. Amžių bėgyje lietuvių kalba yra sukrovusi didelius lobius, kurių neturi nei viena dabartinė gyvoji kalba. Todėl ją labai vertina pasaulio mokslininkai kalbininkai. Studentams filologams daugelyje kitų šalių universitetuose yra skaitomas lietuvių kalbos kursas. 1874 m. grupė vokiečių mokslininkų išspausdino atsišaukimą, ragindami mokslo žmones jungtis į steigiamą "Litauische Literarische Gesellschaft" (Lietuvių Literatūros Draugiją), kurios tikslas užfiksuoti nykstančią lietuvių kalbą, papročius, dainas ir t.t. Tą atsišaukimą pasirašė daug ano meto žymių mokslininkų: Bezzenberger, P. Miklosič, G. Nesselmann ir kiti. Jie manė, kad lietuvių tautai nedaug laiko beliko gyventi, kad esą ta idomi tauta išnyksianti, kuri kadaise viešpatavo Europos šiaurėje, kad kartu su ja dings ir jos ypatingi papročiai, pasakos ir visa jos liaudies kūryba, kuria taip grožėjosi vokiečių rašytojai: J. Herderis, Lessingas ir kiti (P. Čepėnas "Naujųjų laikų Lietuvos istorija", I t., 1977 m., p. 2l).

Gimtoji kalba yra tautos išsilikymo pagrindas. Su nykus gimtajai kalbai, nyksta ir pati tauta. Tai liudija mūsų tautos praeitis. Lietuvių visuomenės aukštesnieji sluogsniai, pradėję vietoje lietuvių kalbos vartoti lenkų kalbą, pamažu nutauto ir daugelis jų net tapo dideliais lietuvių tautos priešiniais, norėjusiais suimti jos atgimimą. Atsižadėjimas savo gimtosios kalbos, beveik lygu atsižadėjimui ir savo tautos.

Lietuvių kalba yra didelis turtas, kurį turime branginti, saugoti, išlaikyti ir didinti. Tačiau, kas mums labai brangu ir ką aukštai vertina pasaulio mokslininkai, yra kėsinama iš mūsų atimti ir ją pakeisti rusų kalba. Dedamos pastangos, kad mes rusų kalbą laikytume antrąją gimtąja kalba ir ją vartotume vietoje lietuvių kalbos. Tuo tikslu rusų kalbos jau pradėta mokyti ir vaikų darželiuose.

Visos tautos brangina, saugoja ir tobulina savo gimtąją kalbą, neišskiriant ir socialistinių šalių tautų. Savo gimtosios kalbos kultūrai kelti lenkai leidžia "Poradni Językov", čekai – "Naše Reč", vokiečiai DVR – "Sprachpflege", bulgarai – "B lgarski ezik i literatura". Kodėl gi mes savo gimtąją kalbą turime pakeisti rusų kalba?

Lietuvių kalbos žodynas tiek turtingas, kaip retos kurios kitos kalbos. Ji puikiai išdirbta, ja galima tiksliau – siai išreikšti subtiliausias mintis, jausmus grožinėje literatūroje, mokslo veikaluose ir kasdieninėje kalboje, bendraujant su kitais žmonėmis. Tam reikalu rusų kalba mums geriau nepatarnaus.

(bus daugiau)

● 1983 m. gruodžio mėnesį Kauno miesto švietimo skyriaus vedėjas davė įsakymą visų lietuviškų Kauno miesto mokyklų vadovams gruodžio 24 d. praversti diskotekas, kuriose kuo gausiau dalyvautų moksleiviai. Kai kurie klasių vadovai, gavę iš savo mokyklų direktorių tokį įsakymą, priimtina kvietė mokinius, net reikalavo, kad tą vakarą visi iki vieno dalyvautų diskotekoje. Kai kuriose mokyklose buvo grasinama, jog nedalyvavusieji privalės rašyti pasiūlymus.

Tokių būdu buvo siekiama išplėsti vaikų iš šeimos židinio, kad nešvestų su tėvais Kūčių, neturėtų galimybes vakare dalyvauti Bernielių Mišiose; kad šokio sukūry užmirštų religines šeimos ir tautos tradicijas.

● K r a k e s (Kėdainių raj.). 1983 m. gruodžio 17 d. Krakių vid. m-lės direktorė ŠEPAITIENĖ mokinių tėvų susirinkimo metu pareiškė, kad ateityje lankantiems bažnyčią vaikams elgesio pažymys bus mažinamas, neatsižvelgiant net į tai, jei jie mokysis vien penketais.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

XII KRAŠTO TARYBOS SUVAŽIAVIMAS TORONTE 1984.X.13. Iš kaires pirmoje eilėje: Joana Kuraite-Lasienė, Visuomeninių Reikalų K-jos pirm.; Vytautas Kamantas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm.; Algis Pacevičius, KLB pirmininkas.

Nuot. J.V. Danio

MOKSLO IR KŪRYBOS PENKTASIS SIMPOZIUMAS

V-tojo Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo Organizacija Komiteto Posėdyje RUGSĖJO 14 d. nutarė Užbaigtųjų Banketą ruošti Beverly Country Club. Data bus paskelbta vėliau. Bilieto kaina yra \$27.50, į kurią įeity vyno bonka 8-nių žmonių stalui.

Jonas Bilėnas yra paskelbęs sesijų vadovus. J. Bilėnas yra Mokslinės Programos Komiteto pirmininkas.

Griežtųjų Mokslų, Technologijos ir Architektūros programoms sutiko vadovauti sekan tieji sesijų vadovai:

Inž. J. DANYŠ, Canada, Struktūra ir Statyba
Dr. S. BAČKATIS, Washington, D. C. ... Transportacija
Dr. V. FIDLERIS, Canada, ... Energija
Dr. V. KLEMAS, Delaware, ... Jūros Mokslai
Dr. V. NARUTIS, Chicago, ... Chemijos Mokslai
Geol. B. SALDUKIENĖ, Chicago, ... Žemės Mokslai
Dr. P. ZUNDĖ, Atlanta, GA., Informacijos Mokslai
Dr. A. LIULEVIČIUS, Chicago, ... Matematika

Humanitarinių ir Socialinių Mokslų Programoms sutiko vadovauti šie sesijų pirmininkai:
A. LIULEVIČIENĖ, Chicago, Teologija
E. SAKADOLSKIENĖ, Chicago, ... Muzikologija
Dr. K. KEBLYS, MI., ... Literatūra
Dr. K. TRIMAKAS, Chicago, Psichologija
E. ŽYGAITĖ, Folkloras
S. KUPRYS, Teisė
Dr. A. IDZELIS, Cleveland, ... Politiniai Mokslai
Dr. A. KLIMAS, Rochester, Lituanistika

Spaudos ryšininkė: S. Zalatorė

HOMO SOVIETICUS

SKAITYMELIAI APIE TARYBINIO ŽMOGAUS PSICHOLOGIJĄ

5. Pierre Lorrain
VAKARŲ PASAULIO POVEIKIS Į TARYBINĮ TURISTĄ
Per paskutiniuosius 64 metus Komunistų Partija suteikė sovietų liaudžiai tokias privilegijas, kokių iki šiol nebūta pasaulyje:

- Teisę į darbą;
- 41 val. darbo savaitę;
- pensijas vyrams, pradėdant nuo 60 metų; moterims nuo 55 m;
- apmokamas atostogas tarp 15 ir 24 dienų, pagal darbo sektorius;
- nemokamą gydymą visiems;
- nemokamą mokslą visiems;
- Padorius butus už simbolinę nuomą kuo gausiausiai skaičiuoti žmonijai.

Tuo tarpu buržuazinės valdžios - stambaus kapitalo ir monopolijų lekajai - nieko nedavė Vakarų varguoliams.

- Nieko?

- Nieko! ... tai yra... beveik nieko!

Visi tarybiniai žmonės žino, kad Vakaruose nedarbas yra daugumos žmonių kasdieninė dalis ir, kad todėl jie neturi iš ko pragyventi; darbdaviai žiauriai išnaudoja darbininkus, kurie nepajėgūs apsiginti, nes nėra jokių darbo įstatymų; vaikai yra verčiami dirbti nuo pat pirmos jaunystės - 13-kos ar 14-kos metų, nes mokslas yra nepaprastai brangus; vien turtingųjų vaikai gali studijuoti ir stoti universitetan; butų nuomos yra taip neprieinamos, kad kuklesnių pajamų šeimos tegali gyventi vien skurdžių kvartaluose arba lūšnynuose. Kai dėl medicininės priežiūros - tai tuose kraštuose neįmanoma sirgti, taip brangiai kainuoja gydymas, neskaitant to, kad jei nesat pajėgus užsimokėti, jūsų nesilaugys, palikdami jus dvėsti; neįmanoma taip pat išeiti į gatvę neužpultam plėšikų, nes jie viską iš jūsų atims arba paprasčiausiai jus užmuš taip sau, be jokios priežasties, savo malonumui; ko gero gali jus palmti kaip įkaitą, arba susprogdinti kokiam teroristiniame atentate...

Šis išvardinimas, kuris skamba pertemptai ir karikatūriškai, sumini vien nuomones, kurios yra plačiausiai šiuo metu paplitusios Sovietų Sąjungoje. Visos tos absurdiškos pažiūros apie Vakarus yra autentiškos. Tai nėra vieno ir to paties asmens prasimanymai; jas man išdėstė eilėje pokalbių ir diskusijų. Kaip kad visos gražios legendos, legenda apie kapitalistinę pragarą yra kolektyvinės vaizduotės kūrinys. Kiekvienas yra įdėjęs savo akmenėlį bendron statinėn kai ką pagražindamas, ar kai ką nutylėdamas. Kiekvieno pasakėlė padailina prieš tai buvusią.

Knygoje, parašytoje 1960-tųjų metų pradžioje "Leon Zitronė kalba jums iš SSSR" autorius prisimena pokalbį su viena sovietine kirpėja, kuri buvo įsitikinusi, kad elegantiškos Paryžiaus damos kvėpinasi liuksusiniais sovietų 1984. XI. 15

L. A. D. Sambūrio veiklos SUKAKTIS

Los Angeles Dramos Sambūris šį rudenį švenčia savo veiklos 30 metų sukaktį. Šią progą stato Algirdo Landsbergio ALB Kultūros Tarybos premijuota 2-ju veiksmų apyjuodė su properšomis komedija

ONOS VEIDAS

Spektaklis ikyks lapkričio mėn. 17 d. 7.30 val. vakaro Thomas Star King Jr. High School, 4021 Fountain Ave.

Režisūra, dekoracijos, scenos baldų ir kostiumų eskizai Petro Maželio.

"Onos veidas" yra idomus ir vertingas pamatyti, neveltui jam teko L. B. Kultūros Tarybos premija!

L. A. D. S. su "Onos veidu" yra pakviestas į Čikagą. Pakvietė "Margučio" vardu Petras Petrutis. Spektaklis bus Jaunimo Centre lapkričio mėn. 22 d. (Padėkos diena) 4 val. p. ir lapkričio 23 d. (penktadienį) 7.30 val. vakaro.

L. A. D. S. 30 metų sukakties Akademija

— Balius ikyks 1985 m. balandžio mėn. 27d.

E. D.

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos KRIAUCĖLIŪNŲ šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę EUGENIAUS KRIAUCĖLIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti sąlygos yra tokios:

1. Eugenijaus KRIAUCĖLIŪNO 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų, ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienų metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury Komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaucėliūnų šeima;

4. Jury Komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaucėliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlo raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:
EUGENIAUS KRIAUCĖLIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI
12500 Pawnee Road
PALOS PARK, Illinois 60464

kvepalais "Raudonoji Maskva", nes jie, jos manymu", prilygsta geriausioms prancūzų kvepalų markėms. Visi garso žurnalisto, kuris nebuvo niekada girdėjęs apie tuos kvepalus, bandymai ją perkalbėti, atsimušė kaip į sieną. Tai moteriai buvo lengviau patikėti, kad Zitronė yra apsimetėlis, negu suabejoti, ar jos informacijos nėra kartais klaidingos.

Net jei ir yra praėję 20 metų nuo to pasikalbėjimo, šis pavyzdys yra būdingas. Panašiose aplinkybėse sovietinis žmogus pasiels kaip toji kirpėja - jis veikiau pagalvos, kad jūs klystat ar bandot meluoti, negu kad suabejos savųjų teiginių pagrįstumu.

Jei jums pasitaiko pokalbyje paminėti, kad jus kamuoja kokia ligelė ir kad turit imti vaistus, būtinai atsiras kas nors kompanijoje ir jus nuoširdžiai užjaus:

- Ak, mielas drauguži, juk tai turi jums pašėlusiai kailuoti!...

Nemėginkit aiškinti jam, kad čia veikia socialinis draudimas ir yra savitarpinės pagalbos draugijų, - jūs atsitrenksit į visuotinę nesusingaudymą, o jeigu paminėsite, kad valdžia jums gražina pagal atvejį tarp 70% ir 100% išlaidų valstams, tai nesusingaudymas išvirs į atviriausią manifestaciją, kad jums netikima. Šypsenos lūpų kampučiuose klausytojų veiduose jums aiškiai parodys, kad nors jūs ir bandot juos apmulkinti, palaikyti durneliais, jūs jų neapgausit!...

Kitas dalykas, kurį dar sunkiau suvokia tarybiniai žmonės yra šeimos priedo arba buto priedo sąvoka. Jie paprasčiausiai nesupranta, kaip buržuazinėje valstybėje, kurioje vyrauja maksimalinio pelno geiduliai, gali atsirasti kas nors, kas duotų pinigų žmonėms, kurie yra sveiki ir užsidirba sau pragyvenimą.

Kai jūs aiškinsit, kad Prancūzijoje yra daugelis šeimų, kurių pajamos kuklios, yra priverstos gyventi butų kolonijose (H. L. M.), būkite malonus ir neaiškindite skrupulingos teisybės vardan, kad tos rūšies pastatai primena labai tuos, kuriuose gyvena pokalbio dalyviai, išskyrus nebent tai, kad ten butai dar erdvesni; jie pamany, kad jūs norite juos pažeminti; be to, jie visvien jums nepatikės.

Taip pat yra kalbant apie nedarbą; tema, kuri nesiliauja grįžus pokalbiuose su tarybiniais žmonėmis; tenykštė spauda plyšauja su įsismaginimu apie šią Vakarų kapitalizmo votį. Mano pašnekovų įsitikinimas pilnai paglostė mano pasakojimą, kai jiems aiškinausi, kad baigęs universitetą ir gavęs pirmą laikiną darbėlį aš patekau keletą mėnesių į bedarbių eiles, ir kad per tą laikotarpį gaudavau pašalpą, kurios vos vos pakakdavo pragyvenimui. Bet aš tik vieną vienintelį kartą paminėjau tos pašalpos sumą; pa-keista į rublius ji prilygo dvigubai geros algos SSSR sumai. Pamatęs skeptiškus žvilgsnius ir rūšius klausytojų veidus, aš daviau sau žodį tų dalykų niekur kitur nebeapasakoti.

Kartais žmonių nenoras patikėti pasireiškia pačiuose nekalčiausiuose pašnekesiuose. Kai aš viešėjau Leningrade, man buvo duotas leidimas nuvažiuoti į dvi iš gausių istorinių vietovių, kurios juosia miestą trisdešimties kilo -

Tetulė - Ema Dovydaitytė, režisierius Petras Maželis ir Onutė - Vaida Kiškytė iš vaidinimo "Onos veidas"

metrų spinduliu. Tai buvo Pavlovskas ir Puškinas (buvęs Tsarskoje Selo), kur puikūs carienės Ekaterinos II vasa - ros rūmai.

Vasilijus, Nadios sužadėtinis, man ilgai liaupsino Pet - todvoret, kuris yra ant Suomų įlankos už 24 km nuo Le - ningrado, žavingumą ir pasisiūlė mane ten nuvežti kartu su vienu draugu, kuris turėjo automobilį. Bėda buvo toji, kad aš neturėjau leidimo ten važiuoti. Jį gauti nebuvo proble - mos, išskyrus tai, kad man reikėjo kreiptis į miliciją, o tai reikėd sugaišti pusdienį laukiant eilėje, po to dar palaukti porą dienų, kol valdžia sutiks. Nebent - pašielgti nelega - liai.

Pasak Vasilijaus, rizika, kad mus pričiups, buvo nedi - delė. Vienintelė kliūtis, kurią teks nugalėti bus G. A. I. (Gosudarstvennaja Autoinspekcijs) punktai, kurie stovi ant visų kelių prieš įvažiuojant ir prieš išvažiuojant iš mie - stų, "kaip kad visuose kituose kraštuose", patikslino mane Vasilijus. Aš jam paaiškinau, kad tokių pastovių kontrolės punktų nėra Prancūzijoje, nei, kiek man žinoma, jokiam kitame Europos krašte, įskaitant Ispaniją.

- Eik, jau, eik, - tvirtino jis užsispyręs. - Pas jus ir - gi turi jų būti. Kaip gi policijai tikrinti kelius, jei jų nebū - tų? Taro kitko, tų punktų paskirtim nėra kontroliuoti visas pravažiuojančias mašinas, bet tik tas, kurios pasirodo įtar - tinom, kurias vairuoja galbūt kokie piktadariai.

Aš jam paaiškinau, kad Prancūzijoje tas funkcijas at - lieka motorizuoti policijos patruliai, kuriems pavesta pri - žiūrėti, kad būtų laikomasi eismo taisyklių; kad kartais ke - liai užtveriami užtvaram, bet kad nėra pastovių postų.

- O je? - nukirto jis kalbą, nusišiepdamas savo am - žinu pašalpos šypsniu. - Jūs taip norit įtikinti, kad viskas pas jus tobula, jog jums pasitaiko ir nusišnekėti...

Pajutus kelių savaičių būvyje tą skeptiškumą, dingsta bet koks noras taisyti jų klaidingus įsitikinimus. Juo la - bia, kad jiems atsirasti nėra jokio pagrindo. Lai būna at - leista mažų vietovių gyventojams, nes ten galima suskai - čiuoti ant rankos pirštų visus svetimšalius, kurie kada bu - vo įkėlę ten koją... Bet Maksvoje, Leningrade ir kituose dideliuose miestuose vien tik užsieniečių turtingų turistų išvaizda privalėtų versti ne vieną susimastyti, juo labiau, kad užsienietiškos prekės, kurias pardavinėja juodojoje rinkoje, visiems pažįstamos. O tačiau - nesusišmąsto.

Kaip tarybiniai žmonės suderina savo mintyse tai, ką savo akimis mato ir tai, ką jie apie tuos dalykus gal - voja? Tai tam tikra mįslė. Galima būtų siūlyti dvi prie lai - das, kurios toli gražu nėra visiškai įtikinamos ar pajėgios viską išaiškinti.

Visų pirma, natūralu, kad užsienio turistai pasimato visiems kaip privilegiuoti žmonės, kaip atstovai elito, ku - rio rankose pinigai ir galia. Tai paprasčiausia transpozicija to, kas tikrumoje dedasi krašte, "realaus socializmo" sistemoje. Taip žiūrint, jiems nėra jokio vidinio priešta - ravimo tarp akis rėžiančio turistų turtingumo ir skurdo, kuris privalo egzistuoti išnaudojamos liaudies tarpe... Pa - ti valdžia pabrėžtinai patvirtina tą prielaidą, nes ji pakelia svetimšaliams traukinio bilietų ir viešbučio kambarių kai - nas. Kambarys viešbutyje kainuoja svetimšaliui kelis kar - tus daugiau negu vietiniams. Ir kai aš važinėju po SSSR, traukinio bilietas man būtinai kainuodavo keliais rubliais brangiau negu žmonai (ji keliavo su tarybinu pasu).

Iš kitos pusės, vaizdą, kurį susidaro tarybinis žmogus apie Vakarus nuspalvina krislelis tieso; jį perša logiškas išaiškinimas, kaip veikia kapitalistinė sistema.

Vakarai - tai Laimingo Durniaus Kraš - t a s. Tai šalis, kuri lūžta nuo turty ir materialinių ge - rybių gausos, bet kurios gyventojai tepajėgia vien ieškoti pramogų ir žmogų degraduojančių malonumų, visai nepai - sydami turtinti savo sielą. Kaip bezdžionės. Tuo tarpu Ta - rybinio Žmogaus Tėvynė priešingai - yra išskirtina žemė, kurioje, nežiūrint visokių sunkumų, kuriuos jai stato pasa - linis kapitalas savo pasalom, - darbo liaudis naudojaši iki šiol nebūta geroje ir pažanga. Ne materialine, bet kultūri - ne ir moraline pažanga. Tuo siekiama, savaime aišku, ro - dyti sovietinį pasaulį kaip pavyzdį, kaip žmonijos išganyną. Ši Vakarų kaipo Laimingo Durniaus Krašto aptartis bus tol paveiki, kol santykiai tarp Rytų ir Vakarų bus su - siaurėję iki minimumo. Antraip - visas dogmatinis pasta - tas sugrius - žmonės liausis žvelgti į Vakarus kaip į paba - są, o į marksizmą-leninizmą kaip į idealą. (b.d.)

KAIMIEČIŲ PASTABUMAS

Išlaikęs per amžius savo tautinį būdą ir kalbą lietu - viškas kaimas, pastabus ir sąmojingas, linkęs kaimiškai pajaukti kito luomo ir kitos tautybės žmones tad ir lenkus, ponus, miesčionis, ypač savo sulenkėjusius tautlečius pra - vardžiuoja "lenkpaikiais", "šunbajoriais". Žodis "len - kas" lietuvių liaudyje įgijo neigiamos reikšmės, kas ypačiai paastrėjo nuo 1919-1920 m., kai Varšuva ne tik ginklų, bet ir klasta nuo Lietuvos buvo atplėšusi Vilniaus kraštą (Su - valkų Sutarties sulaužymas) ir net po II Pas. Karo nesle - pia į jį savo apetitą. (M. Biržiška "Lietuvos Tautos Keliu")

3 psl.

Netekus Prano Paukštaičio

J. Šiaučius

Pranas Paukštaitis mirė 1984 m. spalio mėn. 28 d. Palaidotas per Aušros Vartų bažnyčią Montreale Cote des Neiges kapinėse.

Pranas Paukštaitis karo audros išblokštas iš tėvynės, gyveno Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1948 m. ir apsigyveno Montrealyje, kur pradėjo vertėsi siuvėjo amatu. Aktyviai dalyvavo Kanados Lietuvių Bendruomenės Organizaciniame Komitete. Ilgus metus buvo DLK Vytauto Klubu Valdybos narys, kurį metų buvo jos pirmininku. Paskutiniu laikui buvo KL B Krašto Tarybos narys Montreale Apylinkėje.

Velionis beveik didžiąją savo gyvenimo dalį dirbo savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva". Pradžioje kaip redaktorius rinkėjas prie spausdinimo mašinos, o p. Rukšėnui išsikėlus į JAV, ėjo administratoriaus pareigas. Kartu dirbo ir prie puslapių laužymo. Vėliau – techninis redaktorius o nuo 1973 m. iki 1976 m. – redaktorius.

Nuo pat įsijungimo į "NL" laikraštinių darbų, jis buvo ir "NL" Leidimo Bendrovės Valdybos narys, ėjęs įvairias pareigas – pirmininko, o paskutiniu laikui nuo 1983 m. pradžios iki mirties – buvo Valdybos vicepirmininkas.

Pranas Paukštaitis gerai pažinojo ir artimai dirbo su ilgamečiu "NL" redaktorium Jonu Kardeliu. Vėliau – su H. Nagiu, R. Maziliausku, Jonu Petrėnu-Taruliu, jam talkininkavusia B. Nagiene.

Aktyviai dalyvavo Montreale lietuvių kolonijos gyvenime: visur mėgo dalyvauti ir kartu bendrauti. Nors Pranas Paukštaitis jokiai partijai ir organizacijai nepriklausė, bet kiekvieną gerbė ir toleravo, kas atsispindėjo ir "NL" puslapiuose jo redagavimo metu. Jis palaikė ypatingai artimus ryšius su anksčiau į Kanadą atvykusiais tautiečiais, suprato jų kitokias pažiūras paverptos Lietuvos atžvilgiu ir tikėjo šviesesne Lietuvos ateitimi.

Šeimoje išaugino sūnų Vaidotą, Kanados armijos majorą, susipratęs lietuvių, kalbantį gerai lietuviškai. Paliko liūdinčią žmoną Aldoną, seserį Leonorą, Kriščiokaitienę JAV-se, gimines ir artimuosius okupuotoje Lietuvoje.

Paskutinius atsisveikinimo žodžius Laidotuvių Namuose ir bažnyčioje pasakė Aušros Vartų kleb. kun. dr. J. Kubilius, SJ. Į laidotuves iš Toronto atvykęs buvęs ilgametis "NL" Valdybos pirm. L. Norvaiša-Girinis Laidotuvių Namuose pasakė atsisveikinimo žodį:

"Kada tenka tarti paskutinį atsisveikinimo žodį buvusios mūsų netaip jau didelės "Nepriklausomos Lietuvos" leidėjų grupės nariui, tenka su gailėsčiu atsisveikinti kaip gražios šeimos, nustojusios artimiausio brolio. Sakau šeimoms nario tik dėlto, kad Pranas buvo vienas iš tų keletos, kurie didesnę gyvenimo dalį rūpesčių, vargo ir darbo įdėjo ir paaukojo lietuviškam spausdintam žodžiui – "Nepriklausomai Lietuvai". Nedaug mūsų tebuvo, bet ir darbais dailintis neskubėdavome, nes Pranas savo rūpesčiu dažnai talkininkaudavo ir dirbdavo už kitus.

"Nepriklausoma Lietuva" nustojo buvusio spaustuvės darbininko, administratoriaus, redaktoriaus, atskaitomybės vedėjo ir darbininko, kuris nežinojo kiek darbo valandų ir savaitę jis dirbo ir kada buvo laikomos jo poilsio dienos.

Pranas buvo tapęs ir mūsų netaip jau gausios Montreale lietuviškos kolonijos šeimos nariu. Retas lietuvių parengimas, paminėjimas ar visuomeninė šventė apsiėjo be Prano atsilankymo. Retose atsisveikinimo laidotuvėse jis nedalyvavo. Ši vieta ir tas takas, kuriuo jis išlydimas, jo buvo vaikščiota daug kartų. Deja, šiandien jį išlydime tais pat, mūsų visų keliais, kuriais kiekvienas išeisime.

Netaip seniai su Pranu atsisveikindami kalbėjomės. Tada jis buvo ligos apimtas ir aiškiai jautė netolimą savąjį likimą. Bet ir tada tebesirūpino, kad nepadaręs tiek, kiek reikėjo padaryti. Nepasakiau tada jam, ką norėjau pasakyti. Todėl tebus leista pasakyti dabar:

mielas Pranai, didesnę savo gyvenimo dalį Tu praleidai išeivijoje. Per 30 metų diena iš dienos žengei per "NL" patalpų slenkstį. Kas savaitę rūpinaisi laikraščio išleidimu. Tavo vardas, kaip ir paminkle, lieka neišdildomas. Tavo įmintos pėdos lietuviškame spausdintame žodyje liks ilgems laikams. Ir jeigu, ir gal po daugelio metų Aisčių kilmės tautietis teirasis apie istorijoje likusią lietuvių spaudą, jis ras ten Ottawos Archyvo filmose Tavo vardą ir paliktuosius Tavo darbo vaisius.

Išėkis, Pranai ramybėje, nors ir nesavo žemės prie globstyje.

Gilią užuojautą reiškiamo žmonai Aldonai, sūnui Vaidotui su šeima-anūkams ir visiems artimiesiems."

L. Girinis, įgaliotas Toronto KL B-nės Valdybos, jos vardu taip pat išreiškė visiems artimiesiems gilią užuojautą.

Atsisveikinimo žodžius prie karsto taip pat pasakė "NL" Leidimo B-nės Valdybos ilgametis narys ir dabartinis pirmininkas J. Šiaučius Valdybos vardu:

"Ruduo, kai medžių lapai ima kristi, daugelis pajunta praėjusios vasaros nostalgiją. Kai žmogaus gyvenime ateina ruduo ir pakąsti šalnos atsiskiria nuo savųjų, su kuriais ilgus metus kartu gyveno, džiaugėsi ir liūdėjo, nevienam iš mūsų pasidaro krūtinėje graudu, kai tenka amžinai atsisveikinti ir pasakyti paskutinį sudie.

Šį kartą mes stovime prie vieno iš buvusio mūsų brolio lietuvių, Prano Paukštaičio karsto, ir sakome jam paskutinį sudie.

Žmogaus gyvenime yra dvi pagrindinės datos – gimimo ir mirties. Kiekvienas žmogus palieka savo vienokius ar kitokius gyvenimo pėdsakus. Pranas Paukštaitis juos paliko mūsų lietuviškosios išeivijos laisvos spaudos puslapiuose, kuriuose jis nekartą kėlė mūsų paverptos tėvynės Lietuvos kančias, su viltimi jai šviesesnės ateities.

PRANAS PAUKŠTAITIS SPAUDOS BALIAUS METU IR POILSIAUJANT.

PRANAS PAUKŠTAITIS ARTIMŲJŲ TARPE

Sandor J. Bako

Man tenka atsisveikinti "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščio, Valdybos, redakcijos ir administracijos vardu ir išreikšti gilią užuojautą likusiai žmonai Aldonai, sūnui Vaidotui Ričardui ir jo šeimai, jo mylimai seseriai bei kitiems artimiesiems, esantiems šiame kontinente ir pavergoje tėvynėje Lietuvoje.

Tau, mielas likimo broli Pranai, amžinos ramybės šioje svetingoje Kanados žemėje".

Grįžus iš kapinių, laidotuvių pusryčių metu Aušros Vartų salėje dar kalbėjo KL B Montreale Apylinkės ir Vilniaus Šaulių Rinkinės Kanadoje vardu J. Šiaučius, KL B Krašto Tarybos ir "NL" bendradarbių vardu inž. J. V. Danys iš Ottawos, buvusio DLK Vytauto Klubu vardu Alb. Norkeliūnas ir G. Alinauskas, Juozas Lukoševičius ir L. Norvaiša-Girinis. Pabaigoje padėkos žodį tarė sūnus Vaidotas Ričardas Paukštaitis.

Visi kalbėtojai apibūdino Praną Paukštaitį kaip taurų ir susipratęs lietuvių, savo veiklos pėdsakus palikęs lietuviško spausdinto žodžio puslapiuose. Buvo gautas atsisveikinimo žodis "NL" Valdybos nario-sekretoriaus A. Mylės žodis raštu: "Kas yra gimęs, tas turi mirti. Tai nepakeičiamas Aukščiausiojo nustatytas dėsni. Tai mes kiekvienas žinome ir priimame. Kiek šis pasaulis egzistuoja – kas dieną ateina tūkstančiai naujų gyvybių ir taip pat tūkstančiai kasdieną iškeliauja į Anapus negrįžtamai. Tačiau, kada mirtis paliečia mūsų šeimos narių ar kurį kitą artimą asmenį, tai mus prislegia didi širdgėla ir liūdesys. Šį vakarą mes atsisveikiname su Pranu Paukštaičiu. ... Be Prano bus sunku įsivaizduoti, kad nebematysime jo posėdžiuose, susirinkimuose, "NL" patalpose-redakcijoje, šventėse, pasigesime jo bendruomenės lietuviškame darbe. Nors mirtis užvertė velionio gyvenimo lapą, bet ta pati mirtis atvers amžino atminimo knygos lapą, kuris pasiliks mūsų atminime."

Velionio atminimui buvo renkamos aukos "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščiui paremti. Bažnyčioje jo karstas buvo pridengtas tautine vėliava, kuri vėliau buvo įteikta likusiai našlei ir sūnui Vaidotui.

Tiek Laidotuvių Namuose, tiek bažnyčioje dalyvavo gausus būrys tautiečių.

GYVENO TRISDEŠIMT PENKIS METUS

Buvo labai šaltas oras Vienoje, Šv. Nikalojaus dieną 1791 metais. Stiprus šiaurės vėjas su pusnėmis miestelėnus suvarė į namus. Imperatoriaus rezidencijos gatvės buvo be žmonių, tik prieš vieną šventovę matėsi šioks toks judėjimas. Keturi vyrai nešė juodą lentų karstą į stovintį laidotuvių vežimą. Neturtingas ir tikriausia yisai nereikšmingas žmogus ėjo į savo paskutinę poilsio vietą Šv. Markso kapines. Net ir ta maža laidotuvių eisenos dalyvių grupelė tuoj po gedulingų pamaldų išsiskirstė nedrįsdama eiti į šaltį ir pūgą.

Vežikas įsigūžė į apsiaustą, apsirišo kaklą ir veidą storu šaliku, užtraukė kepurę ant kaktos ir pasidavė arklų vedimui, kurie šį kelią gerai pažinojo.

Vežimas tegalėjo riedėti lėtai. Sniego buvo gilu ir vėjas bloškė naujo sniego arkliams į akis. Įtemptai jie traukė vežimą. Vienas dalyvis tačiau sekė vežimą. Tai buvo šuo. Jis grūmėsi su sniego kliūtimis, paskėsdavo ir vėl iškildavo pusnyuose, tačiau vis sekė karstą. Karstą, kuriame gulėjo jo šeimnininkas. Tik prieš kelias dienas jis glostė jį, šaukdamas "Špitzel, ateik čia. ..."

Šuo palydėjo savo šeimnininką į kapines ir čia prie šviežio kapo pasiliko tris dienas, gailiai urgzdamas. Po to jis teišgyveno vos porą mėnesių.

Duobkasiai skubomis užkasė mirusį ir nuskubėjo į namus prie šiltų krosnių. Jie sakė namiškiams: "Tas užuojautos vertas žmogelis, kurį mes tik palaidojome, tegyveno vos trisdešimt penkis metus. Kodėl jis išsirinko šią pūgos dieną savo laidotuvėms? Jis būtų galėjęs dar truputį palaukti."

Praėjo metai ir dešimtys. Per tą laiką daug, labai daug žmonių atgulė Šv. Markso kapinėse ir einantieji metai apkojo žole ir krūmokšniais jų kapus.

1941 m. pavasario dienoje, grupė žmonių atnešė į kapus gražų marmuro paminklą.

Atėjusieji ieškojo kapo, kuris buvo supiltas 6 gruodžio prieš penkiasdešimt metų. Jie nusėbo, kada niekas jiems negalėjo parodyti šio kapo.

Antkapyje, kurį atnešė vyrai, buvo išraižytas užrašas:

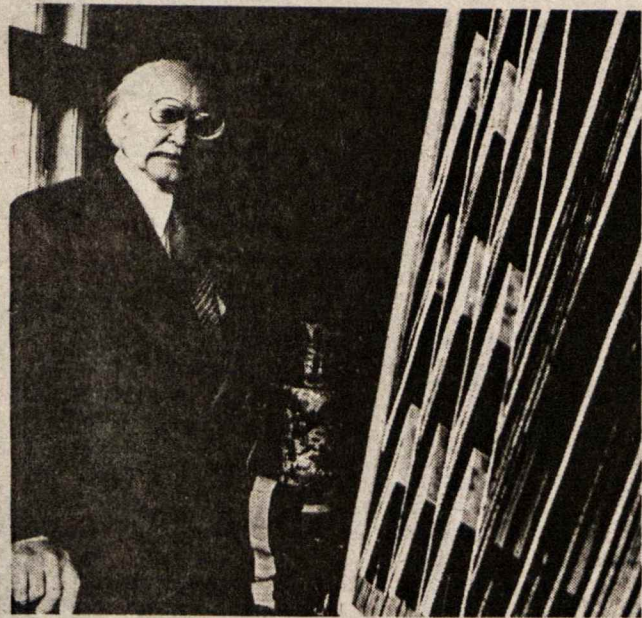
Wolfgang Amadeus Mozart
Gyveno 35 metus

Iš esperanto vertė P. Enskaitis

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Sukaktuvininkas

dailininkas

Liudas TRUKYS

PAGERBTAS SCENOVAIZDIO KŪRĖJAS DAILININKAS LIUDAS TRUKYS

Vienas šymiausių lietuvių scenografų, nepriklausomybės metu įvedęs įdomią stilizaciją teatrinėse dekoracijose, Liudas Trukys su-

laukė 80 metų amžiaus. Jis dar yra darbingas ir šiuo metu kuria naują variantą "Traviatos" spektakliui.

Savo darbuose siekė ne tik stilizacijos, bet ir sintezės muzikalumo ir formos.

...Antra dievytė buvo vadinama PATRIMPU, kuris turėjo veidą, pavėdų į grakštų jaunikaitį, o galvą varpų vai - niku apklostą. Tas buvo dievu vaisių, vykimo brandos, gyvenimo ir laimės. Degino jam ant apieros /aukos/ mirą, o žaltį, kaip jo gyvulį, puodelį apdengė, pienu lakino, o ant jo šventės krauju žmonių ir gyvulių šaknis žaliojo a - žuolo šlakstė, idant linksmai augtų.

Jei jaunuomenė, traukdama į karę, išvydo kelyje žaltį, tuojau sušuko: "Laimėsiu, mūsų dievulis Patrimpas yra su mumis!"

/S imanas Daukantas, iš "Darbai senųjų lietuvių ir žemaičių" /

ASMENINĖS DOVANOS GIMINĖS LIETUVOJE

Po naujų pertvarkymų ir pakeitimų siuntiniams į Lietuvą siųsti, nuo dabar miltų už dovanas turės sumokėti patys siuntinių gavėjai. Siūlome ir toliau pasinaudoti mūsų patyrusių ir praktišku tarpininkavimu.

KALĖDINĖ DOVANA SIUNTINYS Nr. 4 — 1984 m.

1 vyriškas arba moteriškas megztinis, 1 vyriški išėiginiai marškiniai, 1 bliuskutė, 2 poros vyriškų kojinių, 2 poros moteriškų nailoninių kojinių, vilnonė arba šilkinė gėlėta skarelė, 40 anglišių arba amerikoniškų cigarečių, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. grynos pupelių kavos, 1 pora džinsinių kelnų, denim arba rumbuoto aksomo, firmų "Wrangler" arba "Levi's", 1 vyriška arba moteriška žieminė striukė — anorak.

Šio siuntinio kaina su pašto ir dokumentų sutvarkymo išlaidomis ... \$ 275.00

Jei kas pageidauja, gali ir pats sudaryti siuntinį savo nuožiūra iš pageidaujamų Lietuvoje dalykų, kuriuos žemiau išvardiname:

Sportiniai batai, vyriški arba mot. firmos "adidas" ...	\$ 40.00
siuntinyje gali būti 2 poros	\$ 67.00
Sportiniai batai "olympus"	\$ 28.00
2 poros	\$ 55.00
Sportiniai kostiumai firmos "adidas"	\$ 46.00
2 — veji	\$ 67.00
Sportiniai kostiumai firmos "olympus"	\$ 28.00
2 — veji	\$ 54.00
Džinsinės denim arba rumbuoto aksomo kelnės	\$ 29.00
Žieminiai moteriški ilgi batai su šiltu pamušu	\$ 110.00
Normalūs vyriški arba moteriški geri batai	\$ 55.00
Vyriški kostiumai	\$ 185.00
Moteriški kostiumeliai	\$ 130.00
Vyriški arba moteriški megztiniai	\$ 38.00
Vyriški išėiginiai marškiniai	\$ 22.00
Moteriškos bliuskutės	\$ 22.00
Vilnonės arba šilkinės skarelės	\$ 9.00
Vyriškos arba moteriškos striukės — anorakai ?	\$ 100.00

Sudarant siuntinį savo nuožiūra, reikia pridėti pašto ir apdraudos išlaidoms padengti \$ 48.00.

Siunčiame promogines ir kitokias muzikos plokšteles.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba valiuta.

BALTIC STORES & Co.

(Z. JURAS)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT BR1 4HB, ENGLAND.

TEL. 01 460-2592

NAUJA TVARKA GALIOJA NUO DABAR!

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSU

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE. 8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606
Jonui R.: 337-8637

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES

Pažymėtinos dekoracijos

operoms "Trys Talismanai", "Don Carlos", "Aida" ir kt.

ATSIKADO PICERIIJA

Vilniuje atidaryta greito pavalgymo valgykla, kurioje pardavinėjama italų išrasta pica.

POMIRTINĖ DAILININKO

TELESFORO VALIAUS

PARODA

Dail. Telesforui Valiui mirus, dalis jo darbų buvo nuvežta į Vilnių ir surengta jo darbų paroda.

PIRMOJI DISERTACIJA IŠ TEATROLOGIJOS

Menotyrininkė Irena Aleksaitė Menotyros Institute, prie TSRS Kultūros Ministerijos apgynė doktoratą tema "Lietuvių dramos teatro režišūros raida 1918-1940 m.". Tai pirmoji tokios rūšies disertacija. Reikia tikėtis, kad ji ją parašė ir lietuvių kalboje. Taip pat, kad norės rašyti ir tos temos tęsinį.

LIETUS SUTRUKDĖ DARBUS

Kaip rašoma, rugsėjo mėnesio lietūs trukdė traktorių ir sėjamųjų mašinų darbus, nes jų ratai klumpo purvuose, kai geriausias laikas žiemkenčių sėjai.

Alkoholizmas yra Liga

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSU

Anglų kalbos žodynas aiškina sufiksą (žodžio priesagą) — ism prasmę kaip nenormalią būseną, kilusią iš specifikuoto daikto nesaikingumo. Taigi — Alkohol — izmas kyla iš ilgo, nepertraukiamo arba prievartingo alkoholio naudojimo.

Jeigu turite problemų su alkoholiu ir esate truputį susirūpinę dėl alkoholio naudojimo, jums gali būti įdomu žinoti apie A.A., Alcoholic Anonymous organizaciją ir jos programą pasveikimui. Atvirai sau pabandykite nuspręsti, ar alkoholis pasidarė jūsų gyvenime problema.

Mes, būdami A.A., vyrai ir moterys, atradome ir prisipažinome, kad nebegalime kontroliuoti alkoholio naudojimo. Mes sužinojome, kad turime gyventi be jo, jeigu norime išvengti nelaimės sau ir savo artimiesiems.

Mes esame įvairaus amžiaus ir iš įvairių socialinių, ekonominių ir kultūrinių padėčių. Kai kurie iš mūsų girtavo daugelį metų, kol suprato, kad nebegali susivaldyti prieš alkoholį. Kiti buvome laimingesni, pajusdami anksčiau, kad alkoholio naudojimas mūsų gyvenime pasidarė nebesutvarkomas. Ir kai kuriems nereikėjo patekti į "skidrow" — bomų luomą, ar prarasti šeimas, ar patekti į ligonines bei kalėjimus. Bet mes priėjome prie tokio taško, kad alkoholis pradėjo trukdyti mūsų kasdieninį gyvenimą. Kai pamatėme, kad nebegalime gyventi be alkoholio — ėjome įsiskoti pagalbos A.A. organizacijoje.

Mes sužinojome, kad alkoholizmas yra fizinė prievarta sujungta su protine manija. Tai reiškia, kad turėjome nesukontroliuojamą fizinį troškulį gerti virš normos. Ne vien, kad turėjome nenormalų troškulį naudojant alkoholį, bet dažnai pasigerdavome blogiausiu laiku. Mes nežinojome kada ir kaip nustoti gerti, ir dažnai neturėjome užtek-tinai proto žinoti kada nepradėti.

Kaip alkoholikai, sužinojome iš savo pergyvenimų, kad mums neužteko išlaikyti blaivystę su stipria valia. Mes bandėme nebegerti. Mes prisiekėme daugiau nebegerti. Mes bandėme keisti gėrimus. Mes bandėme gerti tik tam tikru laiku. Bet niekas nepadėjo. Ne vien tik nusistatę nebegerti, bet protingai apgalvoję ir nusprendę būti blaiviais, mes vistiek anksčiau ar vėliau pasigerdavome.

Mes perėjome žiaurias beviltiškumo stadijas, kol priėjome prie minties, kad kažkas su mumis yra netvarkoj. Pradėjome savęs nebeapkęsti. Dažnai pilni savęs gailėsčio galvojome, kad niekas nebegali mums padėti.

Šiandien sutinkame su ta mintimi, kad alkoholizmas yra liga, progresuojanti liga, kuri niekad negali būti "išgydyta", bet kaip ir kitos ligos, gali būti sulaikyta. Sutinkame, kad nėra nieko gėdingo turėti ligą, su sąlyga, kad atvirai žiūrime į problemą ir bandome iš jos išsigydyti. Mes prisipažįstame, kad esame alergiški alkoholiui, ir kad yra protinga atsakyti alergijos šaltinio.

Šiandien suprantame, kad kartą žmogui perėjus tą nematomą liniją nuo girtavimo iki alkoholizmo, jis visada pasilieka alkoholiu. Kiek mes žinome ir esame patyrę, tai alkoholis niekada nebegali grįžti prie "normalaus" ar

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ — LIETUVISKAI!

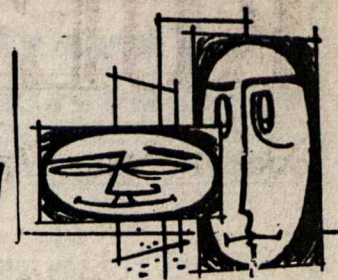
CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREVI VEIDRODŽIAI

DEŠIMTS PRIEŽASČIŲ

- Ar tamsta žaidi kortomis ?
- Ne.
- Kodėl ?
- Turiu dešimtį priežasčių.
- Kokių gi ?
- Apytuštė kišenė, mano žmona ir aštuoni vaikai.

PASLAPTIES LOGIKA

Jaunikis: Žinoma, mieloji, mūsų sužieduotuves reikia kol kas palaikyti paslapyje.

Mergina: O, taip, aš jau nevienam esu pasakiusi, kad apie tai nė žodžio neprasitartų savo kaimynams.

IR TAIP PASITAIKO

Ateina berniukas į miestelio krautuvę ir prašo įpilti puodynę pieno. Pardavėjas pripila ir klausia:

- O kur pinigai ?
- Puodynėje, ant dugno, — ramiausiai atsako berniukas.

proginio" išgėrimo. Norim ar nenorim, bet turime gyventi su paprastu gyvenimo faktu: "KARTĄ ALKOHOLIKAS, VISADA ALKOHOLIKAS".

A'koholikams beliko tik keletą pasirinkimų. Jeigu tęs savo girtavimą, problema progresuos blogyn; kelias į "skidrow"—bomus, 'igonines, kalėjimus ar kitas įsistitucijas, beprotystę arba kapines. Vienintelė išeitis — nustoti gerti, su-silaikyti nuo mažiausio kiekio bet kokios rūšies alkoholio. Jeigu mes stengsimės sekti šį patarimą ir panaudosime tinkamą pagalbą, mums gali atsiverti visiškai naujas gyvenimas. Daug kartų manėme, kad galėtume nustoti gerti, jeigu negertume tą a n t r ą taurelę, ar penktą ar dvidešimt-tą. ... Tik pamažu supratome, kad ne nuo antros ar penktos, ar net dvidešimt penktos taurelės pasigėrėme, bet nuo t o s PIRMOS. PIRMA taurelė padarė žalą. Pirmą taurelę pradėjo tą nesustabdomą ratą. PIRMOS taurelės reakcija užkabina alkoholinį galvojimą, kuris priveda prie nesaikingo girtavimo.

A.A. turi pasakymą, kad "Alkoholikui viena čerka-per daug, o tūkstantis per mažai". Taip pat daugelis iš mūsų patyrė, kad priversta blaivystė buvo labai nemalonus pergyvenimas. Kai kurie galėjo išsilaikyti blaivūs keletą dienų, savališkai ar net metų. Bet neapkentėme tokio blaivys-tės laikotarpio. Jautėmės kaip kankiniai. Pasidarėme pikti ir sunkiai sugyvenantys namuose ir darbe. Visą laiką laukėme progos, kol vėl galėsime išgerti.

Dabar, būdami A.A., turime visiškai naują požiūrį į blaivystę. Mes pajautėme laisvę ir atsipalaidavimą nuo noro gerti alkoholį. Kadangi nebegalime ateityje normaliai gerti, mes koncentruojamės n e g e r t i t i k ŠIANDIEN. Mes nieko nebegalime pakeisti kas vakar įvyko, ir nežino-me, ką rytojys atneš. Mes tik galime rūpintis apie šian-dieną. Ir mes žinome iš savo patyrimo, kad net ir "bjau-riausias" girtuoklis gali negerti 24 valandas. Gal reikės jam atidėti tą "čerikutę" iki sekančios valandos, gal net iki minutės, bet yra įmanoma išmokyti atidėti nors trumpam laikui.

Nesvarbu kokios būtų rūšies alkoholis, visi turime pagrindines problemas, ar tai būtų elgetavęs dėl bonkos alaus, ar būtų profesionalas didelėje kompanijoje. A.A. pasveikimo programa padeda bet kokios rūšies alkoholikui, kuris tikrai ir nuoširdžiai nori pagalbos.

Kol nepasijautėme saugiai savo naujame gyvenime be alkoholio, visi, kurie esame A.A. turėjome padaryti vieną iš svarbiausių sprendimų. Mes turėjome prisipažinti, kad esame be jėgų prieš alkoholį ir kad mūsų gyvenimas pasidarė n e b e s u t v a r k o m a s.

Mes manėme, kad žodis "alkoholikas" susiriša su kokia valkata. Mes manėme, kad tai reiškia "silpnos valios ir silpno charakterio" žmogus. Bet visi atsidusome ir jautėme palengvinimą, kai mums išaiškino, kad ALKOHOLIZ-MAS yra L I G A. Trejopa liga — fizinė, protinė ir dvasinė, ir turi būti gydoma visose tose srityse. Tada nustojome save ir kitus apgaudinėti, galvodami, kad galime kontro-liuoti savo gėrimą, kai visi faktai rodo atvirkščiai.

Niekas negalėjo mums pasakyti, kad gal esame alko-holikai. Nė joks daktaras, kunigas, žmona ar vyras. M e s turėjome p a t y s prisipažinti. Šiandien galime gyventi b e alkoholio. Šiandien jaučiame laisvę ir naują užmojų savo gyvenime. Po daugelio metų beviltiškumo ir sužlugi-mo, jaučiame, kad tik dabar pradėjome gyventi. Mes džiaugiamės savo naujai atrasta laime ir norime pasidalinti su kitais alkoholikais, kurie tebeserga. Mes norime jiems padėti išbristi iš nevilties ir tamsos į šviesą.

Mes suradome išeitį. Tu irgi gali surasti. Tiesiame tau ranką, mielas broli ir sese — ateik į Alcoholics Ano-nymous. Pagalba šiuo metu yra arčiau kaip telefonas. Pas-kambink A.A., paprašyk, kad ateitų pas tave į namus, arba susitik kur nors. Tau nereikia reklamuotis, kad imiesi šio žygio. Kai ateisi į A.A., nereikės apie save nieko aiškinti. Jis viską žino, daugiau negu tu žinai apie save, jie visi y-ra buvę ten; kur tu dabar esi. Jie priėjo prie blaivystės ir šiandieną gyvena naudingus gyvenimus, kurių jie nebesiti-kėjo, kad gyvens.

Atėję į A.A. susirinkimą įsitikinsite, kad anonimišku-mas yra gerbiamas, ir jūs būsite suprasti. Garantuojame, kad yra įmanoma atsipalaiduoti nuo šios negailestingos ma-nijos ir ligos. Kviečiame jus su mumis siekti šviesesnio ir geresnio gyvenimo. LAISVO nuo BAIMĖS ir alkoholio.

Deimantė
5 psl.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10 1/4 % už 90 dienų term. ind.
10 3/4 % už 6 mėn. term. ind.
11 1/4 % už 1 metų term. ind.
11 3/4 % už 2 metų term. ind.
12 % už 3 metų term. ind.
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
9 % už specialią taup. s-tą
8 1/4 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 3/4 %
2 metų 13 1/2 %
3 metų 14 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų.. 11 1/2 %
(variable rate)

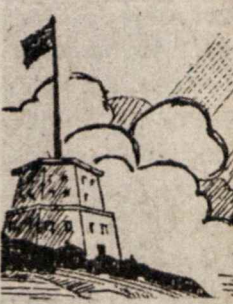
AKTYVAI VIRŠ 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietpos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

"VILNIAUS
DIENOS"
VAKARO DALIS
RENGEJŲ

"VILNIAUS DIENOS" minėjimą rengia: VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIŲ SĄJUNGA KANADOJE ir TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ, KULTŪRINĖ KOMISIJA. Iš kairės viršuje: Lietuvių Namų Kultūrinės Komisijos pirmininkas Vytautas KULNYS, B. STUNDŽIA, VI. ŠALTMIRIS, architektė Rita KVEDARIENĖ. Apačioje iš kairės: inž. L. BALSYS, dr. G. BIJŪNIENĖ, Br. SAPLYS, L. NOVOGRODSKIENĖ-BALSIENĖ, J. CIEŠAS, trūksta S. VARANKOS.
Nuotraukos: S. Varankos

VILNIAUS DIENA TORONTE

Stepas Varanka

"Vilniaus Diena" Lietuvoje buvo pradėta švęsti netekus sostinės Vilniaus 1920 m. spalio 9 d. Toji diena buvo žinoma kaip SPALIO 9-TOJI. Tai gilaus liūdesio diena, primenanti katalikiškosios Lenkijos padarytą Lietuvai neišsakomą skriaudą.

Toji diena buvo minima per visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį. Vėliau, 1938 m., po ultimatumo, priverstos "draugystės", dar santykiams gerai nesušilus, karingoji Lenkija žlugo...

Po metų ir Lietuvos padangė užgūlė juodi audros debesys. Lietuvos gyventojai instinktyviai jautė artėjančią nelaimę. Lietuva iš vienos raudonosios okupacijos, smarkiai nukentėjusi žmonių aukomis, perėjo į kitą rudąją. Po to, visiškai neteko laisvės ir nepriklausomybės. Klasta buvo įjungta į Sovietų Sąjungos Respublikas...

sutartis, susibūrę į didesnius miestus, atkūrė buvusias tėvynėje organizacijas, sąjungas, būrelius, mokyklas, choros, teatrus, ansamblius, pradėjo tęsti pertrauktą karo, audrų visuomeninį-kultūrinį darbą. Atgaivinti buvo kaimurės minėjimai Vokietijoje dar karui vykstant.

Lietuviai vilniečiai, gyvenę ilgus metus lenkų okupacijoje priešpaudoje Vilniuje ir Vilniaus krašte, atsidadę plačiame pasaulyje, susirūpino ne tiek savo neiškia asmenine buitimi, kiek tautos likimu.

Susispietus didesniai skaičiui vilniečių Chicagoje, buvo pradėta tęsti minėti Spalio 9-tą "Vilniaus Dieną". Minimą tradiciją vilniečiai tebetęsia ir dabar, gal kiek kukliau, negu pradžioje. Tuomi pasižymi ypač Chicago ir Detroito skyriai.

Kanadoje, esant mažesniai skaičiui vilniečių, "Vilniaus Dienos" nebuvo rengiamos reguliariai. Prieš keletą metų jas kruopščiai ruošė Hamiltone žinomas vilnietis Kazys Baronas. Jam išvykus į Vokietiją, Kanados vilniečiai neteko darbo nario. Spalio 9-toji Kanadoje yra prisimenama kiekvienais metais per spaudą, radiją ir bažnyčiose...

Lietuviai dėl politinių istiklinių, teroro, kalėjimo, Sibiro baimės, pasitraukė iš savo tėviškės namų į Vokietiją ir kitus kraštus.

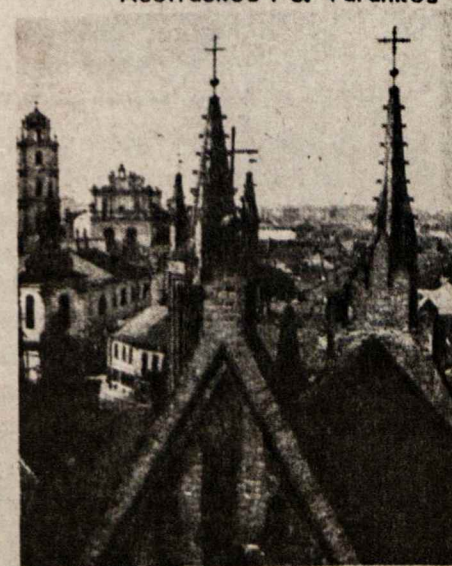
Po keletos metų stovyklinio gyvenimo tremtyje, atsiradus sąlygom, dauguma iš emigravo, sutartiniais fiziniams darbams užjūrin.

Emigrantai, atlikę metines

Reikia pripažinti, kad tai labai, labai kuklūs to skaudaus įvykio prisiminimai. Kodėl lietuviai bendruomenė pasaulyje tą tragišką Lietuvai dieną ignoruoja, neaišku. Savo laiku spaudoje buvo rašoma, kad tai gėdos diena ir jos, kalpo tokios, nereikia minėti. Ar tai teisinga, nežinau. Birželio trėmimai taip pat yra nemalonūs ir labai skaudūs, tačiau mes jų negalime užmiršti. Tai yra neatskiriama Lietuvių tautos istorijos dalis.

"Vilniaus Dieną" reikėtų rengti kas metai. Vilnius yra Lietuvos sostinė. Apie Vilnių visi, nuo seniausio iki jauniausio, turėtų viską smulkiausiai žinoti. Kad mūsų jaunimas apie Vilnių daug žinių neturi, tai nenuostabu. Tačiau reikia stebėtis, kad vyresniųjų tarpe yra nemaža "analfabetų" toje srityje. "Vilniaus Dienos" parengimai galėtų tapti savotiška "universiteto katedra", iš kurios būtų skleidžiamos istorinės žinios apie Lietuvos sostinę Vilnių ir jo reikšmę Lietuvių tautai.

"Vilniaus Dienos" vakaras įvyks Toronte, š. m. lapkričio 18 d. sekmadienį, Lietuvių Namuose. Jį rengia Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga Kanadoje ir Toronto Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija. Visi maloniai kviečiami skaitlingai dalyvauti. Programoje - kalbės vilniečių Sąjungos p-kas A. Mišlūnas iš Detroito. Architektė R. Kvedarienė paruosė "Vilniaus architektūrą skaidrėse" ir Maironio Mokyklos mokinių deklamaciją. Rengia Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga Kanadoje ir Lietuvių Namų Kultūrinė Komisija.

Vilniaus bokštai

st.catharines

RUOŠIAMASI LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMUI

Lietuvos Kariuomenės Šventės minėjimas įvyks š. m. LAPKRIČIO mėn. 25 d. sekmadienį, vienuolyno šventovėje, 75 Rolls Ave.

Tą dieną 10 val. ryto bus atnašaujamos mišios kovotojų ir žuvusių už Lietuvos Nepriklausomybę, garbei. Po pamaldų bus padėtas gėlių vainikas vienuolyno sodelyje prie tautinio paminklo žuvusiųjų garbei.

Po to, tuojau bus Stepono ŠETKAUS paskaita.

Lietuvos Kariuomenės Šventės Minėjimo ruošą rūpinasi Niagaros Pusiasalio KLVS "Ramovės" skyrius. Ši šventė yra visų lietuvių šventė, nes Lietuvos karys 1918 m. su ginklu rankose atstatė prarastą Lietuvos nepriklausomybę ir grąžino laisvę visiems Lietuvos gyventojams.

Ysi lietuviai iš anksto kviečiami šiame minėjime dalyvauti. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Šventės minėjime rinkliavų nebus.

"Ramovės" Valdyba

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 24 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmdieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 10 1/4 %
180-185 d. term. ind. 10 1/4 %
Term. ind. 1 metų 11 1/4 %
Term. ind. 2 metų 11 3/4 %
Term. ind. 3 metų 12 %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 9 %
Taupomųjų s-tą 8 1/4 %
Depozitų - čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12 1/2 %
Mortgičius nuo ... 11 1/2 - 14 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30-1:00 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

toronto

● VISUOTINIAME LIETUVIŲ NAMŲ narių susirinkime LN valdybos p-kas V. Dauginis ir išdėstė J. Slivinską padarė LN veiklos pranešimus.

● ANTRAS KAIMAS iš Chicago LAPKRIČIO 17 Prisikėlimo Parapijos salėje atliks jūmorio ir satyros programą. Bus ir karšta vakarienė. Pelnas skiriamas šeimų stovyklai Wasagoje. Pradžia - 7:30 v.v.

● LIETUVIŲ NAMŲ metinis pobūvis - koncertas įvyksta lapkričio 10 d., Karaliaus Mindaugo Menėje.

Koncertinę programą atlieka Londono choras PAŠVAISTĖ su sol. Irena Černienė. Chorui vadovauja muz. Rita Vilienė

● Kun. P. DILYS lapkričio 15-17 d. d. dalyvaus St. Louis World Alliance of Reformed Churches teologinėje konferencijoje.

● Metinis ANAPILIO SODYBOS korporacijos susirinkimas įvyks lapkričio 21 d., trečiadienį, parapijos salėje, 7 val. v.

Bus patiekta Anapilio finansinė būklė, skolų išmokėjimas ir pranešimas apie a. a. kun. P. Ažubalio palikimą. Taip pat bus aptariami lietuvių kapinių reikalai bei Vaikų Darželio steigimas.

GRAŽIAI PAGERBTAS MUZ. STASYS GAILEVIČIUS

80-ties metų amžiaus sukakties proga Anapilio salėje buvo surengtas specialaus komiteto iniciatyva muz. komp. Stasio Gailevičiaus pagerbimas. Ta proga buvo įvesdintas ir naujasis fortepijonas, kurio kaspiną perkirpo Vajaus Komiteto p-kas dr. A. Pacevičius. Pirmoje programos dalyje dalyvavo solistai S. S. Žiemelytė, L. Marcinkutė, A. Simanavičius ir T. Regina bei pianistas V. Pacevičius. Antroji dalis - skirta S. Gailevičiaus kūrybai. Solenizantas buvo gausiai pasveikintas ir apdovanotas. Programą sklandžiai pravedė A. Kar-kienė.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ, SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro. SKAMBINKITE: 487-5591

AUDRA Travel

KVIEČIA, SUTIKTI
SV. KALĖDAS IR
NAUJUS METUS SU GIMINĖMIS

Lietuvoje ir Australijoje

16 DIENŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ
GRUODŽIO 21 - SAUSIO 6

Su "Air France" 10 naktų Vilniuje, 1 dieną Kaune, 2 dienas Maskvoje, 2 naktys Paryžiuje; Kelionės kaina iš Toronto \$1,824 kanadiškais arba \$1,399 JAV, iš Montrealio - kanadiškais \$1,794 arba \$1,376 JAV.

23 DIENŲ KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ
GRUODŽIO 19 - SAUSIO 11

2 dienos Havajuose, 16 - Australijoje, 3 - N. Zelandijoje, 2 FIDŽI saloje. Bilieto kaina iš Toronto - \$2,213 kanadiškais.

Jau priimami užsakymai pirkti šventines dovanas giminėms Lietuvoje.

• Sutvarkomi dokumentai iškvietimams.
• Tarpininkaujama suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikia AUDRONĖ arba JŪRATĖ adresu: 1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4 (Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris - 2159872

DRESHER

INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Members of "Better Business" Bureau

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelionių reikalais

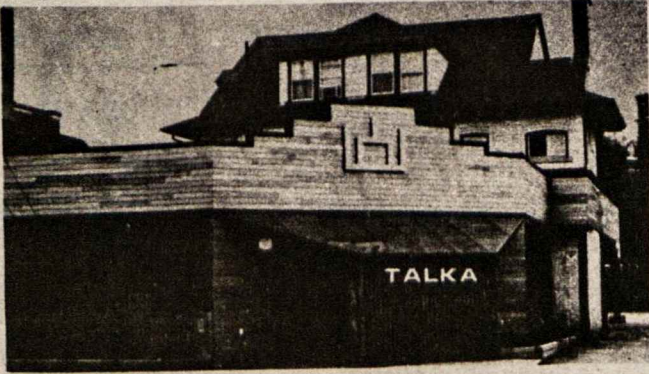
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 20 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6%
santaukas 9%
kasd. palūkan. už sant. 8 1/2%
term. indėlius 1 m. 12 1/4%
term. indėlius 3 m. 12 1/2%
reg. pensijų fondo 9 1/4%
90 dienų indėlius 11%
(minimum \$ 5,000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask. 12 1/2%
asmenines paskolas .. 14%
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$ 2,000.
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 10,000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 19 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 7 v.v.,
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais uždaryta.

hamilton

VYSKUPAS HAMILTONE

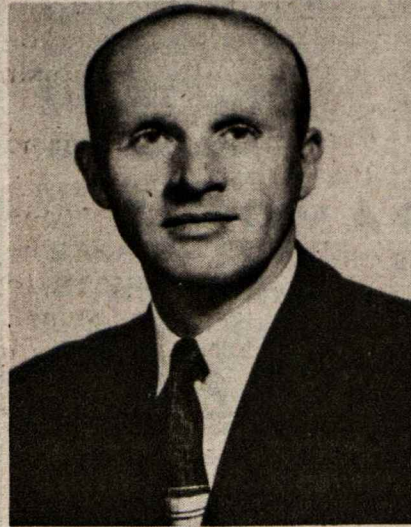
Hamiltono Aušros Vartų bažnyčią aplankė naujasis lietuvių vyskupas P. A. BAL-TAKIS.

Iškilmingose pamaldose dalyvavo ir kun. K. Kaknevičius, kleb. kun. J. Liauba, prel. dr. J. Tadarauškas, diakonas E. Putrimas.

Vyskupas Paulius A. Baltakis suteikė ta progą ir Sutvirtinimo sakramentą.

Vyskupo sutikimo pietuo-se dalyvavo apie 300 žmonių. Buvo įteiktos dovanos ir sveikinimai. Meninė programą atliko parapijos choras, vad. Darija Deksnytei.

ottawa

KAZIMIERAS STUNDŽIA

GRAŽI DOVANA ARCHYVAMS

Kazimieras STUNDŽIA, gyvendamas St. Catharines, Ont., buvo ne tik lietuviškos spaudos mėgėjas ir rėmėjas, bet ir kruopštus jos rinkėjas. Taip jis surinko ir pats įrišo (K. Stundžia mirė 1983. XI. 3) daugelio metų

"Dirvos", "Tėviškės Žiburių" ir "Laiškų Lietuviams" komplektus.

J. Stundžienė savo vyro surinktus ir įrištus "Dirvos" nuo 1959 iki 1983 m. ir "Tėviškės Žiburių" nuo 1973 iki 1983 metų komplektus perdavė Kanados Lietuvių Bendruomenei, kad patalpintų Archyvuose. KL B yra pasirašiusi sutartį su Kanados Valstybiniais Archyvais Ottawoje, kad jie priims ir saugos istorinę medžiagą apie lietuvių gyvenimą Kanadoje. KL B atstovas Ottawoje prie šių archyvų yra Juozas DANYS.

Kanados Valstybiniai Archyvai pirmiausia domisi leidiniais, kurie išleisti Kanadoje, ar liečia Kanados lietuvių. Bet atstovui paaiškinus, kad "Dirva" rašo apie Kanados lietuvių, bei Ka-

montreal

• PENKIOLIKTĄJĄ SUKAKTĮ minės Montrealio Jaunimo Ansamblis GINTARAS š. m. LAPKRIČIO 17 d. 7 val. v. Aušros Vartų Parapijos salėje. Šis Ansamblis, įsteigtas muz. Zigmo LAPINO ir dešimtmetį jo vadovaujamas, aprūpintas autentišku pilnu liaudies instrumentų

sąstatu, jaunųjų vadovų, tėvų bei pačių muzikantų dėka, gyvuoja ir toliau. Jo 15 m. darbo sukaktis yra tikrai didelis laimėjimas ir visų montrealiečių bei visų lietuvių džiaugsmas ir pasididžiavimas. Per jo veiklą yra susikūrusių ir nemažas skaičius lietuviškų šeimų. Kai kurios jau augina ir mažuosius, būsimus "gintarelius". Atvykime visi į jų vakarą. b.

VETERANAI GINTARIEČIAI: Alma STAŠKEVIČIŪTĖ-DREŠERIENĖ, Algis POCAUSKAS ir Petras DREŠERIS.

GINTARIEČIAI VETERANAI JAUNYSTEJE

nados lietuviai irgi joje rašo, priėmė ir "Dirvos" komplektus.

Reikia kantrybės ir pasiryžimo rinkti laikraščius per daugelį metų. Paprastai, perskaičius, jie išmetami. Bet po keliasdešimties ar ir po keliolikos metų jie pasidaro svarbi, ir tada jau reta medžiaga apie buvusį lietuvių gyvenimą, jų renginius, pasiekimus.

Jadvyga Stundžienė padarė gražų indėlį mūsų istorinės medžiagos rinkimui, perleisdama savo vyro surinktus laikraščius Archyvams, kur jie išliks daug metų ir bus prieinami norintiems patirti apie lietuvių ankstyvesnį gyvenimą Kanadoje.

Galima pastebėti, kad Kanados archyvuose kol kas

labai trūksta "Nepriklausomos Lietuvos" ir "Tėviškės Žiburių" numerių iš dangelio ankstyvesniųjų metų. Jei kas galėtų juos archyvams perleisti, padarytų didelį patarnavimą lietuvių kultūros istorijai.

Norintieji daugiau informacijų, rašyti: J. V. Danys, 1681 Ainsley Dr., Ottawa, Ont. K2C 0S8.

"PAVASARIS" WORCESTER'YJE
Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS su laiminga šypsena grįžo iš Worchester, Mass., sėk-

mingai koncertavęs lapkričio 4 d.

Koncertas buvo priimtas ir įvertintas smarkiais plojimais, o pasibaigus, publika sustojusi plojo, išprašydama choro ir sol. Ginos ČAPKAUSKIENĖS dar vieną dainą - "Kaip grįžtančius namo paukščius".

Po koncerto PAVASARIS rengėjų buvo gražiai pasveikintas, o vadovės apdovano-tos gėlėmis ir Adomo Galdiko monografija. Mergaitės - gražiu korsažu.

PAVASARIS pagerbė savo buvusią pirmąją choro vadovę Seselę T e r e s e, kurią akomponiatorė muz. M. Roch pristatė publikai, o J. Baltuonienė įteikė gėlių puokštę Seselių Rėmėjų Būrelis

parodė nuostabų nuosirdumą savo ypatingomis vaišėmis ir gražia globa.

PAVASARIS ruošiasi atšvęsti savo penkmetį gegužės mėn. 4 d., kuriame dalyvaus AIDAS ir RAMUNĖLĖS.

Gruodžio mėn. 9 d. PAVASARIS atliks programą Kat. Moterų Draugijos metinėje šventėje. J. B.

Gruodžio 16 d. PAVASARIS koncertuoja šv. Kazimiero Parapijos salėje.

• Sol. Gina ČAPKAUSKIENĖ koncertavusi su PAVASARIO Choru Worcester'yje, lapkričio 18 d. dainuos programoje New Yorko Kultūros Židinyje.

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAUDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

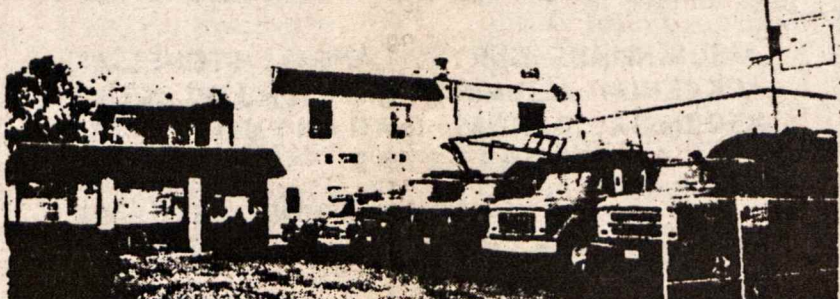
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER—COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUD \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

montreal

PARENGIMAI

● **LAPKRIČIO 24 d., šeštadienį, 7 val. v. VINCO KRĖVĖS premijos ITEIKIMAS** McGill Faculty Club patal - pose 3450 McTavish St.
Rengia Akademiniš Lietuvos Samburis Montrealyje.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Kariuomenės šventei artėjant, dauguma Montrealio lietuvių jau yra informuoti apie LAPKRIČIO 25 d., sekmadienį įvykstantį Lietuvos Kariuomenės Atkūrimo Minėjimą.

Ta proga norisi paskatinti mieluosius tautiečius, ne tik patiemis atvykti, bet pasikviesti ir savo draugus bei pažįstamus dalyvauti šiame mūsų tautai taip reikšmingo įvykio - 66 metų atžymėjime.

Programoje, kuri įvyks **AUŠROS VARTŲ** parapijos salėje, tuojau po 11 val. iškilmingų mišių, dalyvaus paskaitininkas Vincas PIEČAITIS. Meninę dalį atliks A. V. Parapijos Vyrų Choras.

Energingas choro vadovas muz. Aleksandras STANKEVIČIUS minėtų vyrų chorą, kaip girdėjom, stengiasi sąlygoms leidžiant, tinkamai paruošti.

Tikimės - jie mūsų neapvils. Tad lauksime visų malonaus pasirodymo.

Rengėjai

IŠNUOMOJAMAS

butas 2½ kambarių La Salle, antrame aukšte, apšildomas, autobusas sustoja prie durų.
Skambinti: Tel: 363-7095 arba 363-8277

PARDUODAMAS MEDUS I

Pure natural honey now for sale from the BEEKEEPER, close to Montreal. Price \$1.- per pound.
INFORMATION: Tel. 627-1328.

PRIMENAME MELIEMS PRENUMERATORIAMS, KAD PASITIKRINTŲ AR SUSIMOKĖJĘ PRENUMERATŲ UŽ ŠIUOS METUS - "NL"

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Philip A. Sulginski
D.D.S.

Dental Surgeon Chirurgien-Dentiste
8606 rue CENTRALE, suite 209
VILLE LA SALLE, QUEBEC H3P 1N5
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: 769-8824
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KARIUOMENĖS

66 m. ATSTEIGIMO

PAMINĖJIMAS

1984 m. LAPKRIČIO 25 d. SEKMADIENI,

Aušros Vartų parapijoje

PROGRAMOJE:

- 11 val. IŠKILMINGOS PAMALDOS
- 12 val. Minėjimo Aktas, V. PIEČAITIS
- Montrealio Vyrų Choras, akomp. muz. A. STANKEVIČIUS
- Užkandžiai - Kavutė

AUKA: \$5.00

RENGIA ir KVIEČIA:

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

DĖMESIO!

JAU LAIKAS užsisakyti kalėdinius ir Naujų Metų sveikinius per mūsų laikraštį. Nedelsdami palengvinsite "NL" redakcijai ir darbuotojams laiku ir gerai atlikti tą darbą. Priimami asmeniniai, organizaciniai ir grupiniai sveikiniai. Visi kviečiami pasi- naudoti.

● RUDZEVICIENEI Bronei buvo padaryta sėkminga širdies kraujagyslių operacija Victoria ligoninėje.

● A. a. Prano PAUKŠTAIČIO atminimui Julius JURĖNAS paaukojo "Nepriklausomai Lietuvai" \$20.00.

Nuoširdžiai dėkojame-NL.

● A. a. Prano PAUKŠTAIČIO atminimui, atsiųsdamas prenumeratą, Juozas PAUKŠTYS paaukojo "NL" paremti \$25. Dėkojame. "NL"

LAPKRIČIO 20 d. ANTRADIENI 7 val. v.

"NL" PATALPOSE

7722 George St., La Salle,
ŠAUKIAMA SVARBI

SKAUTŲ VADOVŲ SUEIGA

KVIEČIAME VISUS, KURIE NORI AKTYVIAI PRISIDĖTI PRIE SKAUTIŠKOS VEIKLOS, ATSLANKYTI. BUS RENKAMAS NAUJAS TUNTININKAS BEI ŠTABAS.

GELEŽINIO VILKO TUNTO TUNTININKAS -

Gintaras NAGYS

ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJA RUOŠIA

PIETUS

LAPKRIČIO 18 d., 1984 m.
po 11 val. mišių už mirusias nares.

ŠV. KAZIMIERO parapijos salėje

3426 Parthenais St. Montreal

• Pietūs • Loterija

ĮĖJIMAS: \$7.00

RENGĖJOS

● Po sėkmingo BAZARO, "RŪTOS" Klubas š.m. lapkričio 28 d., 2 val. Klubo patalpose šaukia informacinį susirinkimą. Bazaro apyskaita ir kiti reikalai. Po susirinkimo - kavutė.

Rūtos Klubui oficialiai priklauso apie 280 narių.

● KAČERGIUS Vincas susirgo ir gydomi Victoria ligoninėje.

● Montrealio Katalikų Organizacija "Development et Paix", 2111 rue Centre, Montreal, Que, H3K 1J5 priima aukas Etiopijos badaujantiems

"NL" VALDYBOS POSĖDŽIO NUTARIMAI

Posėdyje, įvykusiame lapkričio 11 d., rimties minute buvo pagerbtas senieji mirę "NL" Valdybos vice-pirmininkas, buvęs administratorius-redaktorius Pranas Paukštaitis. Jo eitas pareigas sutiko eiti Valdybos narys Jonas Adomonis. Į vakuojančią Valdyboje vietą kooptuotas "NL" administratorius Jonas Paškevičius. Kiti "NL" Valdybos nariai- Augustinas Mylė-sekretorius, Leonas Balaišis-iždininkas, Vyt. Barauskas -ūkiu reikalams, L. Norvaiša -Girinis narys; Valdybos pirmininkas - Juozas Šiaučiulis.

Posėdyje buvo padaryti pranešimai: pirmininko, išdininko ir administratoriaus. Taip pat buvo pranešimas ir apie Toronte "NL" Rėmėjų Būrelio suruoštą Spaudos Vakarą-Balių. Rengėjams išreikšta padėka. Taip pat pareikšta padėka už nuolatinį rūpestį laikraščio reikalais B. Nagienei, G. Montvilienei, Vyt. Barauskui ir J. Paškevičiui.

Valdyba priėmė nutarimą prašyti visų, kurie turi įsigiję "Nepriklausomos Lietuvos" akcijų-šėrų, padovanoti juos "Nepriklausomai Lietuvai".

Nutarta š. m. gruodžio 16 d., sekmadienį, Seselių Namų salėje sušaukti Montrealyje gyvenančių "NL" skaitytojų ir organizacijų atstovų informacinį susirinkimą šio savaitraščio reikalais.

Ateinantį SPAUDOS BALIŲ nutarta ruošti pavasarį, antrą šeštadienį po Velykų Aušros Vartų salėje.

"NL" Valdyba

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, P.Q. TEL: 766-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS: MIN. \$1,000.00
1 METŲ 11.25 %
TERMINUOTI INDELIJAI
1 METŲ 10.75 %
180-364 D. 10.50 %
120-179 D. 10.25 %
30-119 D. 9.75 %
TRUMPALAIKIS INDELIUS
UŽ \$20,000 IR DAUGIAU
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS:
SPECIALIOS 8.25 %
SU DRAUDIMU 8 %
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS
MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS
IKI \$10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00 4:00 - 8:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00 12:00 - 6:00
Sėkmadieniai nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽĖS 15 d.
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje: 10:30 - 12:30

Maurice Kaplan

Kailių Siuvejas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

MEMBER

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N 1R1

Tel. Business: 273-9181; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE
MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496